SUSCRIPCIÓ
Barcelona . Una pesseta al mes
Espanya. . 4'50 pessetes al trimestre
Extranger . 9'00 id. id.
*Pagant per anys, una pesseta de rebaixa*

# EL POBLE CATALÀ

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ
RAMBLA DE LES FLORS, 14, PRAL.
IMPRENTA
CARRER FORTUNY, NÚM. 2, TERS
TELÈFONS
Redacció, 723 - Imprenta, 2,293

ANY IX NUM. 2.558 — BARCELONA, DIMARS 5 DE MARS DE 1912 — UN NÚMERO, 5 CENTIMS

## Lliberalisme tradicional y lliberalisme pràctic

«La Epoca», orgue del partit lliberal conservador les empren contra el govern lliberal anglés, per la seva intervenció en la vaga dels minaires anglesos. Segons el diari madrileny la política del ministeri Asquith es una política desastrosa, les conseqüencies de la qual, que ara s'inauguren amb la present vaga, seran terribles pera Anglaterra, perqué ataca els fonaments del régim tradicional, al qual deuen els anglesos llur poder y llur prosperitat.

Els sinistres pronóstics del vell orgue conservador estan fora de lloc. Són producte de prejudicis dogmátics, no de l'estudi conscient y seró de la realitat. Si així no fos, «La Epoca» sabria que mai la situació económica d'Anglaterra ha sigut forta com ara, precisament d'ensá que han comensat a donar fruit les reformes de Lloyd George, el principal inspirador de la política que tan durament condemna l'orgue oficial de la conservaduria espanyola.

En quant a l'intervencionisme del govern anglés, se veu que «La Epoca» no ha passat encara del lliberalisme manxesteriá, segons els principis del qual els poders públics havien de creuarse de brassos en les lluites entre interessos antagónics, deixant que triomfés aquell que estés més ben armat, aquell que tingués més forsa. Avui aquest lliberalisme ja está manat retirar de la circulació. Els vers lliberals ja no consideren essencia de la funció de govern aquesta pretesa neutralitat, sinó el restabliment de l'equilibri entre les forses beligerants, imposant la solució del conflicte en el sentit de sempre établir una major justicia entre'ls interessos económics en pugna. El veritable lliberalisme consisteix en fer igual la partida entre'l feble y el fort, posant de la banda d'aquell els ressorts de govern, no en declararse neutral consentint que l'un abusi de la seva forsa contra la feblesa de l'altre.

Això es lo equitable. Fins suposant que aquella neutralitat, com se preté, fos real y positiva. Que no ho es y bon tros se'n manca. La neutralitat dels governs en els conflictes entre'l capital y el treball sol esser com la de Bertran Duguesclin en els camps de Montiel, quan la batalla entre Pere III de Castella y Enric de Trastamara: ni posa ni treu rei, peró ajuda al seu senyor, que en aquest cas acostumen esser els capitalistes, tinguin raó o tinguin culpa.

Quan se declara una vaga, el govern diu: Jo seré neutral; jo garantiré el dret dels uns y dels altres; jo seré espectador de la lluita tan sols, mentres y tant que no's pertorbi l'orde públic, mentres y tant que ningú coarti el dret a treballar d'aquells que'n tinguin ganes. Peró, com que'l triomf dels obrers ha de venir precisament de que ningú treballi, sempre's produeix la coacció y la conseqüent alteració de l'orde, necessaries pera treure la forsa armada al carrer, y si no's produeixen naturalment ja's procura provocarles, y lo que hauria d'esser resolt després d'un seré estudi del pro y el contra, ho resol violentment l'intervenció del mauser, resultant que la neutralitat del govern consisteix en posar tota la seva forsa de banda dels més forts económicament y en contra dels febles.

En lloc d'això, no es més humá, no es més equitatiu fer un estudi imparcial del conflicte, com ha fet el govern anglés en la present vaga minera, y imposar la solució més justa pels medis que'l govern tingui a la má posar en práctica?

Aquest es el bon lliberalisme. Entenent que en el fons resulta conservador de més bona mena que'ls procediments usats habitualment per la conservaduria; perqué conserva molt millor l'orde y la pau l'establiment de una major justicia, que no pas l'ús de la violencia.

## SOCIETAT CATALANA D'EDICIONS

*Els suscriptors que desitgin recullir personalment el tercer volum del passat semestre, poden ferho en les nostres oficines durant aquests dies, de les onze del matí a la una del mitgdia y de les quatre de la tarde a les nou del vespre.*

## El caciquisme de Pineda

*Una resolució del govern den Canalejas acredita el respecte que li mereix la sobiranía popular, y per tant, l'estima que té al dret de les democracies contra el qual obertament s'hi manifesta*

Company lector: Encara que't diguin lo contrari sabs prou bé que'l caciquisme a la nostra Patria ha pres una gran brotada. Y per més que't diguin y que ho llegeixis que les gestes del repugnant caciquisme són acabades a la nostra terra, tú, lector nacionalista, no t'ho creurás, perqué de segur que tindrás sisquiera un conegut en qualque encontrada de Catalunya flagellada encara per aquell corb d'entranya dolenta que li diem caciquisme, y per aquell conegut t'enterarás de que efectivament, hi ha en el seu poble un home que's diu «conservador» a la moderna o be «lliberal demócrata» que sintetisa el caciquisme, el personalisa amb el seu poder, gairebé miraculós, que a tothom ajup a les seves exigencies. Aquest cacic de qué parlaré, empró, pel fet d'esser un jove, no vol procedir com el seu anterior en el «cárrec» y té certament un gros empenyo en no volguer passarhi per un «conservador» o «lliberal» de l'«ancienne regime» essentho, y diu que no ¡vol brutalitats y que no variará de táctica. Lo que ell preté, lo que ell ansía pera assegurar el seu caciquisme, ho fa realment — segons els cassos — diferent de altres temps, y es sense compromete governadors sobre tot. Se suscriu al diari regionalista, y aquest el bombeja sempre que ve a tom amb l'estupefacció natural dels lectors catalanistes que tingui el diari regionalista en aquell poble o comarca del cacic bombejat.

Tu, lector, encara que tinguis simpatíes pels nostres regionalistes, soscriurás certament lo que diem acceptant la puresa de la seva realitat. Llegeix, que anem a explicarte un succeit a Pineda, del districte d'Arenys de Mar, que es una gesta del caciquisme de aquella terra.

***

En les darreres eleccions municipals els catalanistes de Pineda obtingueren una grossa victoria guanyant per gran majoría de vots el govern municipal de la vila. Un d'aquests, el nostre estimat amic en M. Serra y Moret, que es de la J. P. de l'Unió Catalanista, fou el blanc de les ires dels caciquets locals y per tant dels cacics del districte, els quals tiraren de dret en contra seva, entaulant recurs d'incapacitat per no haver residit a Pineda el temps que senyala la llei Municipal.

En Serra y Moret prová davant de la Comissió Provincial que havía residit a Pineda el temps reglamentari y això ho prová clarament amb la documentació expedida per la propria arcaldía de Pineda amb anterioritat a la seva elecció; així es que'l recurs contra la seva capacitat fou desestimat per la Comissió Provincial. Els enemics den Serra y Moret, ajudats pel diputat del districte senyor Sagnier, apelaren al ministeri contra'l fallo de la Comissió Provincial y aquell mateix ministre que ha capacitat an en Juncal, malgrat no esser vef de Barcelona, va declarar la incapacitat del senyor Serra y Moret amb tot y haver quedat de manifest la legalitat de la seva elecció.

El caciquisme triomfant altra vegada, com ahir, com sempre.

Això ocorregut a Pineda es senzillament una burla per part dels governants a la sobiranía popular y es riuxers del dret de les democracies quan aquestes l'usen amb el dret del sufragi. Aquesta resolució antidemocrática del Govern den Canalejas es obertament contraria a lo que d'ell podíem esperar, y si no fos que actes anteriors al que comentem ja'ns han dit ont arriba el respecte que a la sobiranía popular y a una de les seves més excelses manifestacions com la del sufragi, li mereix a l'actual Govern la resolució, ens diu sobrerament lo que cal esperar de la democrática (sic) actuació governamental que presideix el senyor Canalejas.

Aquí hi ha un poble que no'l sofreix pacientment l'ultratge que a la seva sobiranía ha fet el Govern. Pineda sent l'agravi y en protestará seriosa y enérgicament dintre pocs dies, donant una veritable llissó de lliberalisme als que, neófits encara, pretenen monopolisarlo desde les altes esferes de l'Estat.

*DEMA:*

*Després de la conferencia den Gubern. — La situació de les forses catalanes.*

**QUI TINGUI TOS**
que prengui l'antiga y acreditada **pasta pectoral** del **Dr. Andreu** y se la treurá ben avia. — Demanis a les farmacies.

**Dr. J. LORCA** *Ex-monitor de la Clínica de Vías Urinarias* de la Facultat de Medecina de París. Consulta: *Plassa de Catalunya, 3, primer, de 5 a 7. Económica pera obrers, de 7 a 8.*

DINTRE DE POC SE POSARÁ EN VENDA
**El servicio militar en España**
Obra de gran utilitat, que conté: un preàmbul sobre'l servei militar; el text de la Llei vigent, comentada y concordada amb la de 1885, modificada per la de 1896; les instruccions provisionals pera l'aplicació de la Llei; disposicions complementaries de lleis anteriors; un extens sumari alfabètic; formularis adaptats a la nova Llei y llegislació comparada en materia de servei militar; per
**Miquel Barberà** Advocat de l'ilustre Colegi de Barcelona y **Ròmul S. Rocamora** Mestre superior y advocat

**Básculas-Caixes Pibernat** pera Cabals Avinyó, 8-10

**Ocupen el primer lloc** entre'ls remeis científics de les vies respiratories desde fa més de vint anys les **PASTILLAS MORELLÓ**
Obren per inhalació antisèptica y balsàmica sobre la traquea, bronquis y pulmons, curant les causes que produeix la **TOS**, com són: **refredats, catarros, bronquitis, asma, ronquera, grip, enfisema,** etc., etc.

## La guerra crònica

*"El Imparcial,, reconeix que'l poble no sent cap entusiasme per la guerra del Rif*

El diari orgue de totes les malsanes patrioteries, el diari que va esser anticubá y antifilipí, el diari que avui es africanista y anticatalá, se plany de la manca d'entusiasme del poble per la guerra del Rif y de la indiferencia amb que la mira. Aquesta indiferencia no existeix solament a la península, sinó que s'exten fins a la población de Melilla. Llegeixis lo que escriu desde aquest punt el corresponsal d'«El Imparcial»:

«La indiferencia está en el ambiente. — diu. — El fenómeno es consecuencia natural de la forma y las condiciones en que se desarrolla esta campaña interminable, este mal endémico que agota todas las fuerzas y todos los entusiasmos. Fijáos en el contraste que ofrecía Melilla el 19 de febrero, lunes de Carnaval. Mientras aquí, en la plaza, la población ardía en fiestas; en tanto los carruajes circulaban por la calle de Chacel paseando la locura de los que rendían culto á Momo; mientras en el parque Hernández la multitud, desenfrenada, reía y gozaba entre el derroche de flores, de «confetti» y serpentinas, allá en las lanuras de Benibuyagi, un puñado de españoles, sangre de su sangre, se jugaba la vida en defensa de los sagrados deberes de su Patria.

»Pero, ¡bah! Aquello era una simple escaramuza sin importancia, en la que «únicamente» hubo que lamentar 20 muertos y 58 heridos. ¡Aquello no era un Waterlóo; no era un Paso de las Termópilas!»

Aquesta indiferencia del poble davant la guerra prova, per una banda, l'impopularitat de la mateixa. Peró per l'altra banda prova que l'opinió pública d'Espanya ha tornat a caure en el sopor. Un poble viu, despert, enfront d'una guerra que li costa sang y or, se pot mostrar encés d'entusiástic patriotisme o arborat de dolor y d'ira protestataria. Peró l'indiferencia es propria d'un poble atuit o moribond.

## Per Cà la Ciutat se diu...

Que ahir se reuní definitivament la Comissió de Reforma, Tresorería y Obres extraordinaries pera pendre acords respecte lo del túnel de la Granvía Laietana.

Els lerrouxistes, amb en Serraclara al davant, advocaren per la continuació de les obres, fins a deixar el túnel acabat en la plassa d'Urquinaona. El senyor Lluhí, per altra banda, sostenía'l criteri irreductiblement contrari a les obres.

Així la discusió, sortí el senyor Abadal proposant que'l túnel se construís en la primera Secció de la Reforma, o sigui fins a la plassa del 'Angel.

Com sigui que aquesta proposta vingué a esser una transacció amb els dos criteris manifestats, sigué admesa de primer anduvi pel senyor Mir y després pels demés lerrouxistes, efectius y honoraris. Els senyors Lluhí y Ferrer, feren constar que ells continuaven votant per la sospensió de les obres, peró que derrotat aquest criteri no tenien inconvenient en acceptar el del senyor Abadal per significar un mal menor, sempre y quan, digué el senyor Lluhí, se donguin en aquestes obres que s'executen tots els trámits y cursos legals. An aquesta esmena, que sigué aprovada, s'hi oposaren d'una manera resolta el senyor Serraclara y els seus amics extra-correligionaris, peró acceptada pel senyor Mir y els regionalistes, sigué aprovada.

Així l'obra quan sigui deixada a la plassa de l'Angel valdrá, segons diuen els contractistes, 500,000 pessetes, de les quals avui ja n'hi ha gastades 200,000.

La Comissió s'ocupá, no prenentla en consideració, d'una instancia d'una societat oferintse a construir el túnel per un preu fixat d'acord entre ella y l'Ajuntament.

Ja tenim, doncs, l'acord de la Comissió, tan esperat pels que's preocupen de coses municipals. Avui aquest acord haurá d'esser discutit en sessió pública.

Qué passará?

Res, perqué en aquest món que vivim no passa mai res.

El debat sobre lo del túnel, inicialment, era pera averiguar el per qué de la construcció del mateix; el per qué havía de servir aquell túnel . Y després de l'acord de la Comissió, el Consistori y el públic se quedaran tan a les fosques com abans, perqué ara com abans, ningú sab, ni els mateixos de la Comissió, pera qué ha de servir el túnel de referencia. Més ben dit, ningú... Ho sab el Foment d'Obres y ho saben els regidors que'l protegeixen; els «fomentistes», com si diguessim.

En quant al paper jugat en aquest assumpte pels regionalistes, tothom convé en judicarlo lamentable. L'acord que s'ha pres, pot dirse que's pren baix la seva directa responsabilitat. Y pera arribar an aquí s'aprová aquella proposició incidental den Nualart, demanant la sospensió immediata de les obres? Quan un acord així se pren, es pera ferlo servir de próleg pera altres acords que estiguin en consonancia amb ell. Sinó tot es soroll de boixets y poques puntes.

Respecte això de la Reforma s'han denunciat abusos, s'ha parlat d'interessos no gaire sants... y no obstant això les obres, si no en tot, quan menys en part, continuen. Es que realment qui mana a Barcelona es el Foment d'Obres y Construccions? Es que té de continuar el negoci de les sorres, de l'obra vella y el de desmontar, pagantho, lo que varem pagar pera montarho?

Hi ha, com diu algú, per part dels de la Lliga, el propósit deliberat de donar una altra bofetada an en Nualart?

Sigui lo que's vulgui, veurem lo que passa avui a la sessió, que deurá esser «nada entre dos platos».

## ECOS

AHIR, REGISTRAVEM en aquesta plana l'elogi fervent y desinteressat den Gubern an en Lluhí. Jo vaig veure la cara den Lluhí, quan se formulá aquest ditirambi en el C. N. R. En Lluhí, encenia un cigar de paper, en aquella boquilla seva, que si se formés un Museu d'objectes polítics, demanariem que s'hi catalegués. Els adjectius encomiástics queien en la gentada, subratllantlos aquesta amb ovacions. Y en Lluhí, seguia encenent el seu cigar de paper, sense aixécar el cap, com indiferent, com si tot alló fos una figura retórica més.

En aquesta impertorbabilitat, resideix la forsa den Lluhí. Be es veritat que es una impertorbabilitat ofensiva. Més que ofensiva: agressiva. Si tots els seus enemics, els senyors fulano y fulano, tinguessin valor, que no'n tenen, no valor moral, sinó de homes, valor fisiológic, haurien anat amb ell a cops de puny. No per res, sinó perqué la cara den Lluhí, impassible a tots els atacs, deu revoltar les entranyes dels seus contraris.

Devegades un bon home que fa d'elegíac, perqué no pot fer de res més, escriu un article de dissimulada virulencia contra den Lluhí. Trobem an en Lluhí y li preguntem si ha llegit aquell article. «No, no l'he llegit. Tot lo que pugui escriure X, té menos valor que aquesta cendra». Y llensa a l'aire la cendra del seu cigar. Un altre dia, li diuen que H, ha dit d'ell tals y tals coses. En Lluhí respon: «Tinc de l'opinió de l'H, l'apreci que dono an aquesta boquilla». Es un impassible. No un orgullós, no un personalista. Un impassible. A Roma hauria estat un catoniá. A Londres, un puritá. A París, un convencional den Robespierre. Aquí, es nacionalista republica intransigent, que es l'única cosa que un pot dirse dignament en la política catalana. Per això l'odien, per lo que deia en Gubern, per massa honrat y per massa intransigent. Perqué'l que sigui capás d'acusar an en Lluhí d'alguna cosa baixa o lletja, una de dues, o es un cretí, o un mal home; o un poca solta o un lladre o candidat a lladre o encobridor de lladres.

Algú tal vegada s'extranyará d'aquests elogis meus an en Lluhí, estimant com ell estima tant les lleis y jo avorrintles tant. Peró es que en Lluhí, té una lealtat, un esperit de sacrifici, una abnegació, un optimisme, una llansa al cor, que exalta'ls meus entusiasmes. Qué no será mai home de multituts? Naturalment. En Lluhí no's blinca, ni s'entrega y pera manar a la massa hi ha que tenir, poca o molta ánima femenina. Fixeuse que tots els homes populars se comporten amb coqueteria, amb una «posse», amb un fingiment, amb una llágrima, amb un bell geste. En el fons de tot héroe popular, hi ha una cupletista. Aquilaten les seves accions. En el fons, no són més que una repartició de manyagueries, de petons, d'ulls que conviden a segir darrera.

En Lluhí, inalterable, será sempre fort, perqué será sempre menyspreuador. Doncs, perqué sab menyspreuar, perqué diu de moltes fames y de moltes popularitats, que valen menos que la cendra del seu cigar, jo me l'estimo. Encara que ell, també sigui cendra.—Marius.

—◆—

PERA'L LLIBRE que en Montoliu está acabant pera la Catalana d'Edicions, el ilustre escriptor, que fa de pont, amb el seu talent y la seva prosa pulcríssima, entre Espanya y Catalunya, en Miquel S. Oliver, está escrivint un próleg.

—◆—

EL «MERCURE DE FRANCE» porta una crónica literaria den Marcel Robin. Parla den Maragall llargament,—cinc planes!— agotant les admiracions. Parla després de l'Ors y diu que es el més «extraordinari» colaborador que cap diari hagi pogut tenir mai. Els senyors redactors y escriptors de «La Veu», pera gloria de l'Ors, no opinen igual.

En Robin dedica també al nostre Alexandre Plana, un gran elogi. «Es un dels més penetrants crítics que jo conec», diu.

Y quan això s'escriu, en el «Mercure», famós, un senyor Teureiro, en «La Lectura», de Madrid, vessa damunt de l'Ors totes les negacions y fins les grolleries.

Sortosament, aquí ningú sab qui es el senyor Teureiro. Ni els cultes redactors de «El Liberal». Respecte a «La Lectura», el senyor Acebal, un discret literat, un bon senyor, hauria de triar entre'ls colaboradors aquells que no confonguessin les crítiques literaries, amb les murmuracions d'una penya de «rates» d'un café de la Porta del Sol.

## *Pera en Magalahes Lima*

Ha tingut lloc a l'Ateneu Enciclopédic la reunió de les entitats progressives de Barcelona, pera tractar de lo que caldrá fer pera obsequiar an en Magalhaes Lima, el gran lusitá, durant la seva estada a Barcelona, que s'anuncia pera d'aquí a poc.

Hi assistiren les següents societats:

«Asociación del Ramo de Tintorería», «Ateneo Integral», «Comité Republicano Democrático Federal», «Comité Ejecutivo del Primer Congreso Librepensador Español», «Comité Provincial Librepensador», «Juventud, (en constitució) del Ateneo Democracia», «Ateneo Democrático del Distrito Séptimo», «Juventud Democrática Radical Instructiva del Pueblo Nuevo», «Centro Nacionalista Republicano del Distrito Séptimo», «Sección de Estudios de Propaganda del Distrito Séptimo», «Asociación Benéfica Radical de Damas Rojas», «Sociedad Progresista Femenina», «Asociación Librepensadora de Gracia y San Gervasio», «República Social y Comité de Asociación Social Progresiva».

Considerant els reunits en poc nombre pera pendre cap iniciativa, s'acordá convocar una nova reunió pera diumenge que ve, a les deu del matí.

## El nou partit republicà

### LO QUE'N DIU EN LLUIS BELLO

El prestigiós escriptor Lluis Bello, en un article sobre'l projectat partit republicá governamental, escriu, entre altres coses, lo que segueix:

«Constituir un partido gubernamental desde la oposición a un régimen, es lo mismo que tener la vista fija en el porvenir y suponerse ya dueño del Poder. Decir republicano gubernamental, tomando el segundo término como nota característica, equivale a hablar de esta manera: «Una vez conseguido el propósito común, que es instaurar en España la República, nosotros nos proponemos gobernar.» Pero esto no es nada. Esto pueden decirlo todos los partidos, hasta los que llegan al radicalismo más rabioso. La palabra «gubernamental» toma entonces un matiz oscuro, serio, un tono grave, un aspecto burgués. Se trata de gobernar en la forma que menos hiera y soliviante al régimen actual, aunque se haya prescindido de algunos detalles. La palabra es, por consiguiente, todo un programa.

Pero el deseo de gobernar es común a todos los partidos. No sólo dentro de los republicanos y de los socialistas, sino aun más allá, en los límites del anarquismo, iniciar una tendencia vale tanto como decir que puede implantarse, y que, si llegara el Poder a manos de los que la sostienen, inmediatamente la traducirían en hecho. Si no fuera así la doctrina no tendría realidad, y nadie, al alzar bandera, podría contar con un solo combatiente. Hasta el anarquista de acción sueña con llegar por medio de su protesta un paso más allá hacia un mundo distinto, donde será posible su gobierno ideal. Su gubernamentalismo es un poco extraño, demasiado ruidoso, demasiado sangriento; pero, colocándonos en un mañana lejano, es también un gubernamental.

Por eso, hablando en el sentido estricto, es bien poco lo que anuncia el nuevo partido. Concretándolo más a los problemas y a los conflictos españoles, parece que tratará de diferenciarse de los otros en tener para cada caso una solución práctica, sin remover la realidad con lejanos idealismos.

Esta bandera, casi blanca, podría atraer á los mismos defensores del régimen o, por lo menos, a los tibios, a los neutrales, a los indiferentes? Quizá sí, y eso sería una obra positiva de la nueva organización. Pero debemos desconfiar mucho, porque aceptando la realidad y pensando en lo que «es posible», nada más cómodo que conformarse con lo actual, con lo que hay, incluyendo el régimen. Imagínese si será fácil deshacer el riesgo de un gubernamentalismo republicano, desde la acera del gubernamentalismo monárquico, cuando el orden, la tranquilidad, la seguridad pública, el respeto á toda propiedad—aun la injusta—, el reposo de la conciencia y otras tantas fórmulas conservadoras tienen aquí más fuerza que la benemérita, puesto que disponen de ella como de un organismo propio.»

## *ELS CATALANS D'AMÈRICA*

*A Mendoza.-Cap d'any del "Centre Català,,*

Una jornada afortunada y plena de patriotisme fou la gran festa celebrada en el nostre hostatge el día 31 del passat janer, solament per la gran fe y per ver amor a la nostra Patria Catalana se tenía descomptat l'hermós éxit de la mateixa.

Heusaquí com estava artísticament guarnit el saló de festes: al mitg del mateix, nostre volgut escut de Catalunya ricament disposat fentli guarda d'honor el de Barcelona y Tarragona, enfront d'aquests els de Girona y Lleida, tots enllassats amb moltes banderes de la nostra aimada Catalunya. Flors y garnaldes, sense faltarhi cap petit detall.

Aplaudiments ben merescuts hi ha que fer als organisadors. El nostre volgut consoci en Josep M. Pascual, iniciador del projecte y secundat per la «Joventut pro festes» amb les degudes facilitats del nostre Consell Directiu, ha pogut realisar son programa artístic y també una gran festa de germanor.

Doná comensament a la vetllada amb la melodía den Delfí Armengol, lletra den Benjamí Rosas, «Flor marcida», cantada pel soci senyor J. Bel, acompanyada al piano pel senyor soci Joan Mas, la que fou de l'agrado del públic.

Seguidament el soci senyor Joan Cucurella interpretá el monóleg «Explicaderes de gall d'indi», essent aplaudit.

Els senyors Francesc Morera, Joaquim Pous y Marian Rosés, recitaren unes boniques poesíes, ressaltant entre elles la sentimental titulada «En la Ausencia», la qual té per lema:

Cert que es un fort torment
lo mal d'ausencia.
Cert que es un fort torment
l'anyorament.

El quadro dramátic del Centre posá en escena «Ceves al cap» y «Els grills de les ceves», desempenyat pels senyors Lluis Mascort, Caraltó, Rossich, Mas, Fajardo, Bel y J. Castellá Mestres, donantli un relleu que com aficionats treballaren amb molt d'acert. Les dues obres foren sorollosament aplaudides.

Nostre benvolgut soci en Josep María Pascual, presentá a la distingida concorrencia al nostre paisá en Joan B. Alemany Borrás, arribat fa poc de la nostra aimada Catalunya, el qui oferí una crisantema al plorat poeta nacional Maragall.

Finalisá la gran vetllada amb la representació del quadro simbólic, lletra den C. de Arbós, titulat «Any Nou», interpretat magistralment pel senyor Lluis Mascort, fent una veritable creació d'avi; finalisant el quadro simbólic amb el naixement de l'any 1912, interpretat pel nen Pascual dient «avi, ja hi aniré jo, an aquella hermosa terra catalana».

Felicitacions ben merescudes són les tributades al senyor Josep M.ª Pascual, com també al senyor Josep Esteva, director escénic, y no molt menys les donades a la «Joventut pro-festes» per l'esplendidesa y bon acert, amb que portaren a cap la festa.

Acabá la festa amb un gran ball, quedant contentíssima la molta concorrencia que hi assistí.—J. Olivé Garriga.

**FILLS DE F. MAS SARDA**
RAMBLA DEL CENTRE, 20. - BARCELONA
Negociem els cupons dels Deutes Interior y Amortisable 4 per 100, venciment primer de abril pròxim.

## Notes polítiques

### El discurs den Gubern

Són nombrosíssimes y entusiastes les felicitacions que ha rebut el nostre estimat amic don Santiago Gubern, per la seva conferencia presidencial del C. N. R.

Entre les felicitacions que ha rebut hi ha la del nostre entusiasta correligionari don Eduard Batalla, que li ha escrit una carta enratjadora y cordial.

### La bancarrota

El debat parlamentari sobre la situació económica de l'Hisenda pública espanyola está acabant de mostrar tota la bogeria y tota la infamia de la política dels partits del régim. Un diari dinástic com «El Imparcial» ha hagut d'escriure parlant de la sessió del Congrés del passat dissabte: «Al sospendres el debat hi hagué en la Cambra un moment de silenci, el suficient pera revelar el desconsol interior dels ánims.»

Y es el matéix ministre d'Hisenda, en Rodrigáñez, qui s'ha vist també obligat a fer la trista confessió. Heusaquí textualment les seves paraules: «Tenim la següent situació: 43 milions — a l'entorn de 43, peró vaig a parlar en xifres rodones — de obligacions del Tresor en el mercat; 40 y tants de endarreriments que no estan satisfets, y un aument en el pressupost actual sobre l'anterior, que no será menor de 72 milions de pessetes.»

Això, en veritat, es anar de dret a la bancarrota. Y no sols anarhi, y sinó estarhi a dos dits. Al cap de vall del sac se troben engrunes. Al cap d'avall del sac de la guerra del Rif se troben les engrunes de l'or esmersat y de la sang vessada.

Se comprenbé el moment de silenci dels diputats. La visió de les arques vuides del Tresor els mostrá tota la magnitut de les disbauxes comeses. Peró no estem segurs que els autors y els complissos de la macabra orgia sentissin en les entranyes la mossegada del remordiment.

### Els "correligionarios,, del Paralel

El dissabte passat s'inaugurá la «Juventud de Unión Republicana del distrito VII», adicta, segons diu, a la política de l'U. F. N. R.

L'inauguració, entre altres actes, consisti en un miting en que parlaren els senyors Vallverdú, Quirós, Moreno, Duart, Companys, Forcada y Eusebi Corominas, deixant de ferho els següents senyors que estava anunciats: Martorell, Micó, Carcereny, Marial, Zulueta y Junoy. D'aquests, alguns d'ells se adheriren a l'acte.

Encara que l'objecte del miting era tan polític com l'inauguració d'una entitat, segons se'ns diu, el tema més glosat fou l'atacar als nacionalistes no provinents de la Unió Republicana y especialment al nostre diari. Aludint an aquest, un orador exclamá: «Si hi ha algún intrús que se'n vagi». Y el públic aplaudí, considerant que un redactor del nostre diari podia esser un intrús an aquell acte. Y així se fa Unió Federal.

### Conferencies

El diputat provincial de Tarragona, don Ramon Cavallé, ha donat al Centre Federal d'aquella ciutat una conferencia desenrotllant el tema «Actuació republicana».

⁂

Aquest vespre donará un conferencia a l'Ateneu Enciclopédic Popular, el senyor Armengol Mercader, tractant el tema «Les supersticions del Socialisme».

⁂

En l'Ateneu Democrátic del districte setè, carrer d'Aragó, 135, hi donará dissabte vinent, una conferencia nostre company en Xavier Gambús.

El tema de la disertació s'anunciará oportunament.

### Extensió ateneista

Llegim que un grupu d'ateneistes, a fi d'espandir les teories filosófiques y socials més corrents a l'extranger, se proposen realisar una campanya de divulgació per centres obrers y culturals.

Entre'ls conferenciants hi han en Gabriel Alomar, en Cebriá de Montoliu, en Tallada, en Vidal y Tarragó, en Vidal y Guardiola, en Valentí y Camp y l'Eugeni d'Ors.

Els temes a tractar són tota mena de qüestions morals, pedagógiques, jurídiques, estétiques, etc., amb un criteri purament cultural.

### Vetllada patriótica

Diumenge a la tarde, va celebrarse l'anunciat festival artístic-patriótic, a l'Associació Nacionalista Catalana. El programa, nodrid y selecte, se complí fidelment dominanthi en tot ell una forta y pregona nota de catalanitat. Además de diversos distingits joves, hi prengueren part les simpátiques senyoretes Fornells Criach, Carme y Teresita Faduí, Manyanet, Cots y Pujades.

L'«Eshart Catalá de Dansaires» va executar diverses danses populars essent precedida cada una d'elles amb una breu y ben feta explicació.

L'entusiasta propagandista y director de «Renaixement», senyor Casas Briz, va pronunciar un eloqüent parlament d'obertura y el senyor Durán en nom de l'Associació, va cloure la xamosa festa donant mercés als assistents. La nombrosa concurrencia restá complagudíssima de la vetllada, que s'acabá amb visques a Catalunya y amb l'himne els «Segadors», que fou cantat pels joves y les moltes senyoretes assistentes a l'acte.

### L'acta den Cambó

El resultat de les eleccions de Castelltersol era'l següent, sense'ls datos de tres pobles de petit veinat:

Senyor Cambó, 4,037 vots; «Pierres», 325.

### Inauguració d'una Joventut

El diumenge passat s'inaugurá la Joventut F. N. R. de Vilavert, amb un miting entusiástic.

De Valls anaren a Vilavert nombrosos correligionaris, entre ells els socis de la Joventut senyors Farré Bella y Montserrat Llopis, y el seu president senyor Mallorquí. De Reus s'hi traslladaren els regidors federals nacionalistes senyors Cavallé y Recasens y el prestigiós orador senyor Loperena, y de Montblanc hi aná'l conegut advocat senyor Guarro.

Obert l'acte, el senyor Cristófol Robusté, president de la Joventut, cedí la presidencia al senyor Mallorquí, parlant seguidament els

Recasens, Lopereina, Farré, Cavallé, Guarró, Montserrat y Mallorquí, glosant tots y elogiant els ideals nacionalistes federals.

—Pera diumenge que ve s'ha organisat una conferencia en la novella Joventut, a càrreg del senyor Farré Bella, qui parlará de «Problemes comunals que s'han de resoldre en l'avenir».

**Senyor governador**

Vosté ja sab que a Mataró va cométres fa poc un covard crim per part d'una colla de lerrouxistes contra la persona d'un jove federal nacionalista. L'agressió fou selvatge, en l'obscuritat de la nit, sense lluita y de part darrera.

La justicia dirá en son dia qui són els culpables d'aquell fet criminal; peró es que hi ha en aquella ciutat algú que sembla vol renovar aquella gesta indigna. Y aquest algú, gairebé ja no caldria dirho, són els mateixos sedients radicals.

Senyor Portela: Li denunciem que aquests elements provoquen seguida y constantment als federals nacionalistes, prevalguts d'una tolerancia que quasi bé es impunitat, donada per aquell que tenen el dever de protegir a tots els ciutadans per un igual. Si no's posa remei an aixó, si no fa entendre a algunes autoritats que per damunt de les seves aficions y combinacions polítiques locals, hi ha quelcom que no's pot desatendre, a Mataró poden ocórrer successos lamentables que deuen evitarse costi lo que costi.

Nosaltres esperem que's dignará ordenar que cessi aquest estat de coses que dona ales als perturbadors d'ofici y als valents professionals. Si no fos aixó, fora qüestió de seguir una campanya pera salvar an aquella ciutat llevantina del matonisme polític que la deshonra, prescindint d'aquells que tenen com a obligació'l ferho.

**Telegrama**

S'ha cursat el següent telegrama:

«Gumersindo Azcárate.—Consejo.—Madrid. Grupo republicanos federales elevan á V., rogándole trasmita individuos Comité Conjunción Republicana Socialista, nuestra disconformidad y razonada protesta, motivada por intento nuevo partido (!), titulado republicano gubernamental (!!) é ideado por Melquiades, todo y pertenecer al seno de esta Conjunción.

Entendemos urge emprender seria campaña en pro eficacia ideales conjuncionistas, fustigando de firme á políticos que dentro campo veramente republicano federal cunden divisiones para su particular merodeo.

Montagut, Cerdá, Massó, Puig, Roselló, Crusells, Vilaplana, Laudó, Olivella, Ráfols, Capella, Espruny, Rodellas, Sauret, Roig, Corbella Carpell.

Barcelona, 3-3-912.»

**"Els Girondins„**

Tal com s'anunciá, el Consell directiu en ple de la Joventut F. N. R. «Els Girondins», Secció de joves de l'Ateneu Pi y Margall de la Barceloneta, feu en la nit del passat dissabte, ses anunciades visites a les entitats del nostre partit y Socialista, enclavades en el districte primer, y que són: Centre Republicá Democrátic Federalista, Centre Socialista Obrer, Centre Nacionalista Republicá y Joventut «Renovació» (Secció de joves d'aquest darrer Centre) del Poble Nou y de Sant Martí, respectivament.

En les esmentades entitats, els reberen individus de Junta y alguns socis de les mateixes, els quals donaren la benvinguda al Consell d'aquesta Joventut «Els Girondins», canviantse tot seguit entusiastes y ferventes salutacions d'afecte, cordialitat y companyerisme.

Seguidament d'esser rebuts y donalshi acullida, entraren al lons de les visites, onl s'exposaren amigablement els propósits de que ve animada aquesta novella y entusiasta Joventut y que consisteixen—com ja diguerem—en un plan de campanya que, per medi de mitings y conferencies de qüestions socials y de divulgació cultural y política, s'estará en constant relació y convivencia entre'ls elements adictes en aquest districte primer.

Després, se feren vots pera estrényer cada dia més, els llassos de franca germanor y de una ferma y perdurable unió, que, entre les dites entitats del mateix, hi ha d'haverhi y s'advocá per una perfecta y disciplinada acció dels ideals que sustenta l'U. F. N. R. y en lo referent a la propaganda de les mateixes y bona marxa del partit en l'esmentat districte.

Eren ja prop de dos quarts de dotze, quan els joves que formen el Consell d'aquesta Joventut, acabava de fer ses germanivoles visites, els quals quedaren altament complascuts de les atencions que en totes elles se'ls dispensava.

Com que quedaren més preferentment agraits,—y aquí, cal ferne especial menció—de la deferencia que envers ells tinguerén, en el C. N. R. de Sant Martí, ja que per esser la darrera en visitar, se'ls convidá a pendre part en un lluit y elegant ball de pinyata que en el mateix se celebrava; tenint lloc en l'espaiós y ampli saló d'aquest Centre y en el qual hi concorregueren a dotzenes de parelles disfressades amb vistosos y rics trajos, abundanthi un bon estol de simpátiques y hermoses damiseles, filles dels socis d'aquest Centre y moltes altres d'aquella populosa barriada. Devent ferse constar, segons en digueren, que'l producte de dit ball, anava destinat a benefici de la Biblioteca Pública Popular, que amb tant d'éxit sosté aquella benemérita entitat federal nacionalista.

Heusaquí perqué, doncs, sempre es de veure amb bons ulls l'abnegació y activitat desplegada per una batalladora Joventut, en la que no dubtem que com aquesta s'ha de coronar a la fi, de millors éxits. Perxó nosaltres, no podem estar de menys y ens plau al ferho, a l'encoratjar an aquesta naixenta Joventut a la qual li desitgem bon acert, amb la persistent tasca patriótica que vol desenrotllar dins d'aquell districte, una vegada feta l'inauguració, y que n'esdevingui feconda y profitosa per l'acció y ideals de Federació, Nacionalisme y República; y que d'ells ne gaudeixi Catalunya un esplendorós y brillant pervenir.

# Del Govern civil

**Diversos**

Van visitar ahir al governador el secretari de l'Ajuntament, senyor Gómez del Castillo, pera parlar amb ell dels assumptes municipals que'l porten demá a Madrid.

També l'han visitat una comissió de l'Ajuntament d'Hospitalet y altra del Congrés d'Higiene Escolar.

—Han sigut imposades, respectivament multes de 500, 50 y 25 pessetes a tres individus que diumenge se dedicaven a la revenda de bitllets pels encontorns de la plassa de toros vella.

El governador va dir que estava disposat a acabar d'un cop amb els abusos de la revenda, a qual efecte digué que havia donat ordes terminants a la policia. Ja convé perqué aixó de la revenda, sobre tot en alguns teatres, ja quasi havia passat d'abús.

—Han sigut detinguts vuit individus, als quals se suposa complicats en l'avalot que's produí diumenge a la tarde, amb motiu de l'atropell d'un automóbil al carrer den Salmeron.

—També fou detinguda una artista de café concert, perqué'ls seus actes en escena no estaven d'acord amb les ordes que'l governador ha donat darrerament a la policia, sobre actes immorals.

# Segrestament de nenes

## El jutge especial

El jutge especial senyor de Prat, estigué diumenge passat tot el día tancat en son despaig, acompanyat del secretari senyor Aracil y de l'oficial criminalista senyor Martí.

Al matí prestá declaració el director del Liceu Poliglota, de la Rambla de Catalunya.

Igualment torná a esser cridat davant del jutge en Salvador Vaqué, al qual li fou comunicat l'auto de processament y presó sense fiança.

## L'obra den Max Bembo

Ahir, a les deu del matí, va visitar la benemérita «Obra de Max-Bembo» Teresina Guitart junt amb sos pares y germanet, pera donar les gracies per la suscripció oberta entre escolans a favor de les nenes segrestades. Va esser objecte de grans proves de carinyo tant en l'Institució com en tots els carrers per ont va passar.

A les onze, una comissió de deixebles de ambdós sexes de la «Obra», va visitar a la nena Angeleta.

El fundador, senyor Max-Bembo, ha conseguit del patrici senyor Bosch, amo dels grans magatzems de robes «El Aguila», un important donatiu en robes y efectes pera la nena Angeleta.

Segons se diu, l'«Obra de Max-Bembo» pendrá part en la causa que se segueix contra la ladre de nens, a nom de Tereseta Guitart.

## A la presó

A primeres hores de la tarde del diumenge sigué conduit a la Model en Salvador Vaqué.

El pres continua incomunicat.

## Un careig

S'ha celebrat un careig entre en Vaqué y el cec Doménech, en el qual se posá en clar que aquell y l'Enriqueta havien anat durant una llarga temporada a casa del cec, carrer de la Lluna, perqué aquest, curander, el curés de les consequencies d'un atac de feridura que havía tingut.

Sembla que no'l curá, desapareixent el pacient sense pagar les visites.

En Doménech a la una de la tarde fou posat en llibertat, acompanyantlo un guarda a casa seva.

## La nena Angeleta

Per ara encara no's troben els pares de aquesta desgraciada criatura. El senyor Blai Castellano, d'Alcanyís, que's cregué podía esser el pare, estigué al Palau de Justicia junt amb sa esposa y no reconegué en Angeleta a la seva filla desapareguda fa algun temps.

L'esposa del senyor Castellano explicá la desaparició de la seva filla de la seguent manera: El matrimoni vivía al carrer de Sant Rafel, fará uns quatre anys. El marit perdé'l treball y l'esposa amb una nena de cría y un nen de dos anys se vegé obligada a demanar caritat. Un día agafá conversa pel carrer amb una dona que li doná una pesseta de caritat, prometentli ademés interessarse per ells. Amb aquella pesseta determinaren comprar pa, puig encara no havía menjat aquell día. Aná a comprar l'aliment deixant la nena en brussos de la dona que li havía fet la caritat. Quan torná pera buscar a la seva filla, ja no hi trobá ni dona ni criatura.

La pobra dona ha demanat veure a l'Enriqueta, perqué está segura que la coneixería si fos la que li robá la filla. Aquesta findría ara uns quatre anys y mitg, lo qual fa pensar també que no sigui l'Angeleta, puig aquesta aparenta tenirne uns sis.

El jutge ha interrogat de nou a l'Angeleta, pera veure si's podía treure quelcom en clar de lo que succeía en el domicili de l'Enriqueta. Peró la nena no contesta gaire, havent resultat per aquest motiu infructuoses les preguntes.

L'angeleta continua rebent moltes visites de persones caritatives que li fan regals ja en robes, ja en joguines.

## Nova incomunicació

Com recordaran nostres llegidors, el dissabte fou aixecada la incomunicació a l'Enriqueta, peró el jutge especial senyor de Prat desseguida que's feu càrreg del sumari maná que's tornés a incomunicar a la processada.

## Un ajudant

La J. P. de Protecció a l'Infancia ha designat al lletrat don Josep M.ª Baixeres, adscrit a la Secció Jurídica de la mateixa pera secundar els treballs de don Jaume Carner, nomenat per la mateixa Junta, pera exercir en son nom l'acusació popular en la causa contra Enriqueta Martí y altres.

## El registre de Sant Feliu

En els registres practicats en la casa que posseeix a Sant Feliu el pare de l'Enriqueta, en Pau Martí, no s'hi ha trobat per ara cap objecte, que pugui donar llum al procés. Llibres, robes llums de petroli, mobles, y res més. Se tiraren a terra les parets que aparedaven una finestra y un forn de coure pa, pera veure si aixi podía donarse amb algun rastre. Fou inútil. Ni aix.

Diversos obrers se troben actualment ocupats en cavar el pati, el qual está ple de canyes y brossa.

## Buscant els pares

S'ha cridat pera que reconegui a l'Angeleta a una dona venedora del marcat de Sant Josep que ara fa quatre anys, quan l'Enriqueta sigué processada per corrupció de menors, reclamá a una filla perduda.

Ademés, una dona que recull herbes pels encontorns de la barriada de les Corts ha dit que quan els successos de juliol hi havía en aquella barriada una dona, nomenada Miquela, y dos fills, qual familia desaparegué, per estar un d'aquells compromés en la crema d'una iglesia y l'altre per esser reservista.

Aquesta familia tenía una criatura, que en alguns moments asseguraven esser filla de la Miquela, la qual en altres estones apareixía sols com a dida de la nena.

La Miquela rebía visites d'una senyora que algú avui vol que sigui l'Enriqueta, la qual protegía a la familia desapareguda, que al marxar, deixá en mans de sa protectora, la nena que tenía.

Podría esser aquesta l'Angeleta?

## Pel guarda Asens

Firmat per més de siscents veins de la demarcació ont presta'ls seus serveis el guarda municipal Josep Asens, el que descobrí el parader de la nena segrestada y detingué al suposat amant de la segrestadora, fou entregat ahir un document a l'arcalde en demanda de que, en atenció a que'ls darrers serveis prestats pel susdit guarda constitueixen un digne corolari de son correctíssim procedir durant el llarg periode que ve exercint ses modestes funcions en el barri, sigui recompensat en justicia.

Entre les firmes estampades al peu del document de referencia, figuren les de la major part dels industrials del barri.

L'entrega fou feta per una comissió de veins.

*D'AGRICULTURA*

# Els arbres fruiters y els adobs

El cultiu dels arbres fruiters pateix a Espanya d'un defecte capitalíssim, y es el complet abandó amb que se'l té per lo que respecta a la fertilisació del terreny.

Está molt arrelada la creencia, completament erronia de que'ls arbres se desenrotllen y fructifiquen en les terres més mediocres, sense'l concurs de cap adob. D'aquí vé l'escassa producció de les nostres plantacions, la irregularitat de les seves cullites y les moltes malalties, sobre tot d'origen parassitari que ataquen als fruiterars.

Es necessari convéncers de que pera assolir una gran exuberancia vegetativa, desenrotllament de les branques y ampli y verd follatge, se deuen proporcionar a l'arbre materies nitrogenades molt actives, com el nitrat de sosa y el sulfát d'amoníac; que sens ácid fosfóric suficient, les flors no se feconden ni creixen abundantment y que la potassa es la substancia per excelencia pera obtenir grossos fruits, ensucrats y aromátics. Sense'l concurs d'aquests principis, la producció fruitera es molt eventual y mal bastant satisfactoria, tant en calitat com en quantitat, o en ambdues coses a la vegada.

Notables estudis feis a Alemanya y Franssa y alguns experiments práctics realisats a Espanya, han establert que una bona fórmula d'adobs pera els arbres fruiters en general, deu contenir aproximadament:

7 a 8 per 100 d'ácid fosfóric
12 a 14 per 100 de potassa
6 a 8 per 100 de nitrógen

Aquesta fórmula s'obté amb la seguent barreja:

| | |
|---|---|
| Superfosfat 18/20 . . . . . | 40 kilos. |
| Sulfat de potassa o clorur potàsic. | 25 » |
| Sulfat d'amoníac . . . . . | 35 » |
| Total. . . . . | 100 kilos. |

Aquesta barreja deu aplicarse a raó de un a tres kilógrams per arbre, segons la edat y desenrotllo d'aquest, aplicant l'adob al seu voltant y una mica separat del tronc escampat sobre una superficie quelcom major de lo que reb sombra de la copa de l'arbre.

Després de feta la distribució, se procedirá a donar una labor de 15 a 25 centímetres pera enterrar els fertilitzants.

El mes de mars es una bona época pera adobar els arbres fruiters.

# Obsequi als nostres llegidors

Temps endarrera, en virtut d'una avinensa amb l'ilustre novelista catalá PRUDENCI BERTRANA, varem poder oferir als nostres suscriptors, com a obsequi, un lot de exemplars de la magnífica narració JOSAFAT a un preu excepcional. El lot aquell s'agotá en dos o tres dies y més de dos centenars de suscriptors se van quedar sense obra. An aquests els varem prometre que's faría una segona edició.

Aquesta segona edició ja está llesta. L'ha impresa pulcrament l'Antoni López, y s'han corregit amb gran cura les nombroses errades d'imprempta de la primera edició, errades que arribaven a desfigurar alguns paragrafs. El seu preu es de pessetes 1'50. Peró com que anteriorment se doná per 1 pesseta als nostres suscriptors, ara també, com a obsequi especial, s'ha posat a la venda en la nostra Administració un lot d'exemplars de la nova edició de

# JOSAFAT

al preu d'UNA PESSETA.

El benefici d'aquesta rebaixa se fa extensiu als suscriptors de la «Societat Catalana d'Edicions».

Com que'l nombre d'exemplars que se'ns ha cedit es relativament petit, recomanem als qui vulguin adquirir l'emocionant obra den Bertrana que ho fassin com més aviat millor.

Els suscriptors de fora hauran d'afegirhi 10 céntims pel franqueig, y a més 25 céntims si volen que's certifiqui el volum.

# INFORMACIO DE BARCELONA

OBITUARI. — En plena joventut y després de llarga y penosa malaltia, ha mort en nostra ciutat l'ilustrat arquitecte don Pere Almeda y Ramonacho, a qual enterro, que tingué lloc ahir al matí, hi assistí nombrosa concorrencia.

La mort de tan exemplar jove ha produit, com es natural, fonda pena en el cor de la seva senyora mare, donya Dolors, germans y demés parents, y ha sigut també molt sentida per les nombroses y distingides relacions de la familia, les simpaties y l'afecte de les quals s'havia conquerit el finat amb la seva ilustració y demés dots personals que l'adornaven.

A tots ells els fem costat en el dolor que els aucix.

En la reunió de delegats celebrada darrerament en l'Unió Gremial, la Junta directiva ha quedat constituida en la forma que segueix:

President, don Josep Sitges Comas; vicpresident primer, don Jaume Agustí; vicpresident segon, don Joan Prats Caba; vicpresident tercer, don Antoni Plana; secretari, don Francisco Gimbernat; vissecretari primer, don Joaquim Rosell; vissecretari segon, don Francisco de P. Raventós; tresorer, don Josep Pallejá; comptador, don Rafel Arquimbau; bibliotecari, don Joan Enrich; vocals: don Pere Garcia, don Miquel Ramon, don Isidre Ramon, don Rogeli Rojo, don Jaume Altadill, don Domingo Serra, don Pere Comas, don Josep Romagosa, don Salvador Casadesús, don Francisco Arnall, don Rosend Soler, don Angel Rodríguez, don Rosend Valls, don Antoni Mauri, don Pere Marsal y don Miquel Llopart.

Comissió d'Hisenda. — President, don Jaume Agustí; secretari, don Francisco Gimbernat; vocals, don Josep Pallejá, don Rafel Arquimbau, don Domingo Serra, don Francisco Arnall, don Rosend Valls y don Antoni Mauri.

Comissió d'Indeterminats. — President, don Joan Prats Caba; secretari, don Joaquim Rosell; vocals, don Jaume Altadill, don Rogeli Rojo, don Joan Enric, don Pere Comas, don Salvador Casadesús, don Miquel Llopart y don Josep Romagosa.

Comissió de Propaganda. — President, don Antoni Plana; secretari, don Francisco de P. Raventós; vocals, don Miquel Ramón, don Pere Garcia, don Isidre Ramon, don Rosend Soler, don Angel Rodríguez y don Pere Marsal.

Vocals consultius. — Don Josep Sabadell, don Pere Blanxart, don Gabriel Bassas, don Pere Sanz, don Miquel Ferrer, don Félix Comas, don Josep Gramona, don Pere Sanvicens, don Pere Rovira, don Joan Calonja, don Artur Gallard, don Josep Pallejá, don Antoni Soler, don Enric Campmany, don Adolf Coll, don Ramon Fábregas, don Antoni Plana, don Vicens Saurí, don Joan Amigó, don Francisco Gimbernat y don Joan Cassany.

El subdegá del Cos de Veterinaria Municipal d'aquesta ciutat ha remés al Ministeri de l'Agricultura de Fransa, cent centímetres cúbics de vacuna (linfa Sugranes) contra la glosopeda, amb destí al concurs práctic oficial de suerus y vacunes preventives de dita malaltia, que se celebrará próximament en el departament de les Landes (Hoga y Cazaubon), baix la direcció de l'inspector general de serveis veterinaris, M. Serlainché.

Concorren també a dit concurs el doctor Doyen, Vallée, Marandi y altres experimentadors extrangers.

El Patronat de Catalunya pera la lluita contra la tuberculosi ha celebrat junta general ordinaria d'associats baix la presidencia del senyor Vidal y Ribas. En ella se va donar lectura de les Memories reglamentaries del secretari general doctor Soley, del president de la comissió de Dispensaris, doctor Presta, y dels directors médic y agrícola de la Granja Sanatori de Terrassa, senyors Xalabarder y Gispert, respectivament.

El nombre de tuberculosos pobres novament adscrits als dispensaris de Barcelona durant l'any 1911, fou de 1,539; el total d'assistencies y visites, 21,104, y les cures y operacions, 210. Durant dit any s'hi suministraren 4,359 frasos de medecines, 387 litres de solució de clorhidrofosfat de cals simple y creosotada y 5,330 injeccions hipodérmiques.

En el Sanatori hi ingressaren desde febrer de 1911 41 malalts d'un y altre sexe; reberen l'alta per guariment, 13; els quals, no obstant, se sotmeteren periódicament a un examen en els dispensaris pera esbrar els metges a l'aguait de qualsevol reproducció del mal y poder remediarlo oportunament. Quatre d'aques's malalts curats, que havien perdut, pel fet d'ingressar en el Sanatori, la colocació que'ls donava els medis de viure, n'aconseguiren altres de noves, mercés a les gestions practicades pels membres de les Juntes del Patronat. Dotze metges de Terrassa alternen amb el doctor Xalabarder en la solícita assistencia dels recullits El doctor Soler y Roig, també de Barcelona, acudeix al Sanatori a practicar les intervencions quirúrgiques que són necessaries.

La vida dels recullits a la Granja es tranquila y metódica, alternant la llur estada perllongada en el bosc, amb els entreteniments compatibles amb llur estat en l'interior de la finca: la lectura, jocs casolans y freqüents representacions en un teatret que ells mateixos han construit, distraccions que sense cap mena de fadiga alegren un xic la llur existencia. Llur efusiva gratitut, els patents resultats que en la marxa de son mal s'observen y el fet de que no hagi ocorregut cap defunció desde la inauguració del Sanatori, omplen els desitjos de la Junta directiva, de la auxiliar de senyores y de les germanes de la caritat, que amb tant amor els cuiden.

La baixa temperatura regnant durant el mes d'abril del passat any va minvar molt la cullita d'avellanes, atmetlles y dels altres fruits en general. Es d'esperar que la bonansa meteorológica d'enguany, compensi d'aquelles perdues en bé de la vida económica de la Granja, amb justicia tinguda per una de les més productives de Catalunya.

Aprovats els comptes del finit exercici, el president feu un discurs glosant el contingut de les Memories, lloant y encoratjant al personal y fent una crida a totes les classes socials catalanes a seguir ajudant la obra humanitaria del Patronat.

La societat de natació «Barcelona» ha publicat una nota explicant la seva activíssima campanya durant el passat febrer. Els dies bons que hem fruit han facilitat la práctica del sport de la natació, que cada dia té més adeptes.

# Successos

ATROPELLS

Ahir a les onze del matí, fent maniobres la máquina número 1,415 a la estació del Nord, va atropellar, malaltlo a l'acte, a un home nomenat Joan Osso. Al tenir noticia de l'atropell el Jutjat de guarda, va presentarse al lloc del succés, instruint les diligencies que'l cas requeria.

—Al dispensari municipal de Gracia auxiliaren ahir a les cinc de la tarde a un nen nomenat Francisco Castells, per presentar contusió y trencadura del cap en la regió temporal esquerra y diverses contusions per tot el cos, pronóstic gravíssim, produides al carrer de Salmeron per l'automóbil número 728, proprietat de don Climent Viladach.

Amb motiu de l'atropell va promoures un gros avalot.

DIVERSOS

A la carretera de Víctor Hugo un dels animals que tiraven el carro número 8,365 va espantarse desbocantse y fent caure el carro a un barranc. De resultes de l'accident, el carreter, Ferran Puig, va causarse diverses contusions, que les hi curaren al dispensari municipal d'Horta.

—Amb l'intent de suicidarse, Joaquima Amargós va voures una copa de salfumant. Afortunadament va esser conduida al dispensari municipal de Sans y l'auxiliaren a temps, evitant que logrés el seu propósit.

—Ahir, a les set de la tarde, la guarda municipal va detindre a la plassa d'Espanya a Eduard Homs, per haver apedregat a cinc cotxes, que tornaven del cementiri amb companyia d'altres subjectes, que poguerem escaparse. Ell y tots els que l'ajudaren, segons manifestació seva, són cotxers d'ofici.

—El suplent de sereno que presta servei al carrer del Cid va fer unes preguntes a Alfons Cruz, sobre un pot de ferro que portava; com que no va saptiguer qué contestar, va suposar que l'havia robat y el va detenir.

# De l'Ajuntament

**Els vocals associats**

A la sessió d'avui se fará'l sorteig de vocals associats pera la Junta municipal que ha de funcionar enguany.

**Ja era hora!**

La Comissió d'Escorxadors proposa que's procedeixi per durant l'any actual a la subasta de 16 corrals laterals de la Secció del bestiar porqui a l'Escorxador general, baix el patró de 224 pessetes anyals cada un; 16 corrals centrals de la propria Secció, al patró de 112 pessetes anyals cada un; 14 corrals existents a una nau que no s'utilisa, al patró de 112 pessetes anyals cada un; 11 corrals del de Gracia, y 8 del de Sant Martí, al patró de 84 pessetes anyals cada un.

**Estatística**

Durant el mes de janer passat se suministraren a la Casa de Lactancia gratuita 14,446 litres de llet a 408 criatures, haventne ingressat durant dit mes 75, o siguin 44 bones y 31 malaltes, la meitat d'aquestes de l'aparell digestiu.

Hi hagué 54 baixes, de les quals sols 8 ho foren per defunció.

Dels assistits, sols 5 deixaren d'experimentar aument de pes.

L'exámen microscópic de la llet, no denunciá cap anormalitat.

El servei de toco-ginecologia assistí, a 118 parteres, que donaren 118 criatures ben nades y 3 morts (56 nois y 65 noies).

De les 377 criatures assistides a la clínica, 116 eren malaltes de l'aparell respiratori, 90 del digestiu, 69 distrófique, 9 infeccionades y 93 de malalties diverses.

**Consums**

La Comissió de Consums, de conformetat amb l'informe desfavorable de l'Administració, proposa que's desestimi una instancia del «R. Automóvil Club de Cataluña» y una altra de diversos automobilistes, solicitant que pera l'efecte de la paga de consums sobre la benzina que gasten els automóbils, sigui aforada la que porten al sortir de la ciutat, pera que'ls sigui abonada al tornar entrar.

La mateixa comissió ha convingut en principi, amb els alcoolers, un concert per una suma casi igual a lo recaudat en 1911 y 35,000 pessetes més alta que'l promitg de lo recaudat en el darrer quinquenj, que es el patró del cálcul fixat per la llei.

**Diversos**

—Una comissió de l'Hospitalet ha demanat que s'activi lo referent al desaiguat de la clavaguera de Collblanc a la de Barcelona.

—Una comissió del Congrés y exposició d'Higiene escolar ha estat a l'Arcaldia a agrair la cessió de la sala gran de Belles Arts y a demanar, al mateix temps, la cessió de enllumenació y de la sala de la Reina Regent.

L'arcalde ha dit que concretessim lo que volen en una instancia, pera que l'Ajuntament pugui resoldre.

—El périt municipal que ha examinat la casa número 42 del carrer de la Tapineria hi fixa un valor de 13,728 pessetes, mentres que'l périt del proprietari afirma que val 30,500 pessetes.

La qüestió será sotmesa al Jutjat pera el nomenament de périt tercer.

# Centres y Concerts

TÍVOLI

Continuen amb gran éxit en aquest teatre les representacions de «Anita la risueña». Seguexen amb gran activitat els ensaigs de «El príncipe casto», de gran éxit a Madrid, pera qual obra s'está pintant un magnífic decorat y confeccionant un ric vestuari.

# Festes y Sports

La Societat d'esbarjo «Nova Germanor» ha organisat un programa de festes extraordinaries pera aquest mes, en celebració del segon aniversari de la seva fundació.

El día 10, a la tarde, donará una funció a benefici del director del quadro dramátic de la Societat don Pere Casals, representantse «Els vellis» y després ball de societat.

Els dies 17 y 18, a la tarde, balls de societat; el segon d'orquestra.

El día 24, al mitgdía, banquet de germanor al Mundial Palace y els dies 25 y 31 a la tarde, balls de societat.

**Nàutica**

Efectuades les regates eliminatories de iola a dos remers y timoners han quedat classificats pera formar l'equip a 4, els senyors Oriol, Pons, Bonet y Reig y timoner senyor Camps, els quals en les regates que s'han de celebrar a Alacant el 19 del corrent, portaran la representació del Reial Club de Barcelona.

Diumenge vinent s'efectuará la segona prova de la copa Morató pera entrenament de canoes a 10 remers y timoner.

**Balls de pinyata**

Dissabte passat se celebrá a la Bohemia Modernista un lluit ball de pinyata, dit de la «castedat» y organisat per la colla humorística «La Fartanera».

Durant tota la nit regná la més franca animació y alegria, vegentse l'ampla sala de la Bohemia plena de gom a gom. Se feu gran gasto de paperets y serpentines, essent les parelles que ballaren forsa nombroses.

Un jurat competent examiná els trajos de les disfresses pera concedir premis a les que més se distingissin.

Les premiades foren: Carme Miró, que anava de pagesa; Agneta Gomila, de crisantema; Julia Elías, de japonesa.

El fallo del jurat fou rebut amb forts aplaudiments, per lo just y encertat.

# TRIBUNALS Y JUTJATS

**En llibertat**

Ahir el jutge especial decretá la llibertat provisional dels obrers Pere Sierra, Just Martí y Francisco Utlod, detinguts a conseqüencia del fracassat moviment obrer del passat mes de setembre.

El Pere Sierra es president de la Federació Sindical de Gijon; els altres dos són de Barcelona.

# Butlletí del Treball

**Reunió de vocals obrers**

Diumenge al matí se reuniren en la Casa del Poble els vocals obrers de les Juntes de Reformes Socials d'aquesta provincia, baix la presidencia del senyor Puig d'Asprer, prenent per unanimitat els acords que seguexen:

Visitar als presos per qüestions socials que se troben a la presó celular de Barcelona.

Visitar al governador civil pera interessar del Govern la llibertat dels presos per qüestions socials y l'immediata reobertura de les societats obreres clausurades.

Nomenar una comissió encarregada de realisar els esmentats actes; convocar a nova reunió als vocals obrers pera donar compte del resultat de la seva gestió a l'objecte de pendre els acords que's creguin procedents en el cas de desatendre el Govern l'esmentada petició.

Pera constituir dita comissió foren designats el senyor Puig d'Asprer y els obrers don Jaume Costa y don Josep Belis, de la Junta de Badalona, y don Josep Martí Baqué y don Vicens Viure, obrers de la d'aquesta ciutat.

Y donar un vot de confiansa al senyor Puig d'Asprer pera que realisi tots els treballs que siguin necessaris.

Aixi ens ho ha comunicat, en nom de la comissió, el senyor Martí Baqué.

**De los vagues**

Novament ahir el conflicte dels cotxers doná lloc a alguns incidents deplorables. A la plassa d'Espanya fou detingut un vaguista, acusat d'haver apedregat un cotxe menat per un esquirol; a la carretera del cementiri vell fou apedregat un altre cotxe, aconseguint fugir els agressors.

Una comissió de patrons cotxers estigué anit al Govern civil a protestar d'aquestes per ells calificades de coaccions.

—Una comissió d'obrers fundidors de Sabadell estigué ahir a la tarde a veure al governador pera pregarli que intervingui en el conflicte y pera buscar un arranjament. El governador els contestá que amb molt gust ho faria, a qual objecte els demaná els antecedents y la documentació del conflicte, y ha cridat pera avui a son despaig a l'arcalde de Sabadell.

*DARRERA HORA*

# Lo dels tramvies

## La reunió del "Fivaller„

Anit en el Centre F. N. R. «Fivaller», tingué lloc l'anunciada reunió d'entitats de U. F. N. R. pera parlar de lo pertinent a fer davant l'acord municipal aplassant la reversió dels tramvies.

A la reunió hi assistiren els presidents de les següents entitats:

Ateneu Pi y Margall, de la Barceloneta.
Joventut F. N. R. «Els Girondins».
C. N. R. de Sant Martí.
Joventut F. N. R. «Renovació».
C. N. R. de Barcelona.
Joventut F. N. R. del districte segon.
Ateneu d'U. F. N. R. del districte tercer.
Secció d'Estudis y Propaganda del districte tercer.
Centre F. N. R. «Fivaller», Ateneu del districte sisé.
C. N. R. del districte quart.
Foment Catalá Republicá de Sans.
Joventut F. N. R. de Sans.
Centre Catalá Republicá «Sang Nova», de Hostafrancs.
Joventut F. N. R. «Sang Nova», d'Hostafrancs.
C. N. R. del districte setè.
Secció d'Estudis y Propaganda del districte setè.
Ateneu Gracienc de l'U. F. N. R.
C. N. R. de Gracia.
Secció d'Estudis y Propaganda del districte sisé.
Avens N. R. de Sant Andreu.
Centre Autonomista Republicá del districte desé.
Secció de Propaganda y Treballs, de Gracia.

Després de breu deliberació's prengueren els següents acords:

Primer. Ratificarse en tots els acords presos en la reunió celebrada'l dia 14 de desembre de 1911.

Segon. Lamentar de que la Junta Municipal del partit no hagi resolt encara'l problema plantejat per la conducta d'alguns regidors federals nacionalistes republicans que votaren en favor de l'aplassament de la reversió dels tramvies.

Tercer. Nomenar una comissió composta dels senyors Mer y Güell, Victorí Bisbal, Enric Vila, Antoni Juliá y Xavier Gambús, pera que's posin d'acord amb les autoritats del partit a fi d'evitar, pels medis legals que creguin necessaris, que prosperi y vagi endavant l'acord de l'Ajuntament, aplassant la reversió dels tramvies.

Quart. Declarar que si dintre un plas relativament breu no s'ha solucionat aquesta qüestió, les entitats representades obraran ab completa y absoluta llibertat, per creure que l'U. F. N. R. no fa lo que deu amb alguns dels seus afiliats elegits pera càrrecs públics; y

Quint. Portar aquests acords a l'aprovació de les entitats representades, ja sigui per medi dels respectius Consells directius, ja sigui per medi dels mateixos socis reunits en juntes generals extraordinaries.

IGNASI IGLESIÁS

FLORS DE CINGLE

POEMA DRAMATIC
amb chorals y cansons
den Cassià Casademont

Preu: 2'50 pessetes

# CRONICA DE FORA

## Informació d'Espanya

PER TELEFON
Y TELEGRAF

*Madrid, 4, de 10 mati a 9 nit*

### La prempsa de Madrid

**La «Gaceta»**

Entre altres coses publica:

Reial ordre contestant a les instancies de diverses cases y entitats catalanes.

Conté les seguents disposicions:

Primera. El plas de tres mesos que ordena la condició vuitena de la reial ordre del 30 de juny de 1911, s'entendrá prorrogant fins el primer de juliol de 1912.

Segona. Els recipients que existeixen a Espanya amb anterioritat al primer de novembre de 1908, data en que era obligatoria la prova dels pots, disposició vuitena de la esmentada reial ordre, y no hagin sigut provats, tenint en compte que estan dedicats a l'industria, y que les fábriques no poden disposar d'ells en un plas curt, seran sotmesos an aquesta operació quan tornin a les mateixes, per la quefatura, del districte miner, segons el reglament de proves que existeixin en el país d'origen dels pots y durant un plas de dos anys que's comptará desde'l primer de juliol de 1912.

Tot recipient que a la termenació d'aquest plas no s'hagi sotmés a la prova oficial será considerat com important amb posterioritat al primer de novembre y será sotmés a la prova en les condicions que senyala la reial ordre del 30 de juliol de 1911.

Tercera. Les proves de pots se faran en la localitat mateixa de la fábrica de gasos comprimits, en els magatzems dels comerciants que's dediquen a la venda d'aquests gasos, en els tallers que tinguin recipients o en el laboratori de l'Escola de mines.

Quarta. Els pots carregats de gasos comprimits que entrin a Espanya necessiten pera que s'autorisi la seva circulació per una sola vegada presentar el certificat de prova del país d'origen. Quan hagin de circular per segona vegada per territori espanyol, será indispensable que tan prompte com estiguin buits siguin sotmesos a la prova oficial.

Aquell qui importi pots de l'extranger estará obligat, baix la seva responsabilitat, a presentar en el termini de 15 dies a la quefatura de mines una relació detallada de tots els pots especificant bé'ls números, marques y inscripcions de cada recipient.

A la quefatura de mines hi haurá un registre, en el que s'inscriguin detalladament les relacions anteriors y s'anotaran les dates de prova dels pots.

Quinta. Cada fabricant pot solicitar d'una vegada que's provi el número total de pots que posseeixi, encara que la prova s'hagi d'efectuar en époques distintes.

La tarifa de drets de prova s'aplicará en aquest cas baix el número total d'ells pera que s'hagi solicitat, afegint els gastos de traslat de l'enginyer que fassi la prova y que s'abonaran tantes vegades com sigui necessari que aquest se trasladi al lloc de l'operació.

Sisena. Les proves d'envasos nous que adquireixin els fabricants de gasos comprimits seran considerades com altres distintes als efectes de la reial ordre de 30 de juny de 1911 y no com a continuació de les que s'hagin fet o estiguin fentse dels que posseeixin els mateixos fabricants.

Setena. Els assaigs dels gasos que cita la disposició quinta de la referida reial ordre se faran a l'escola d'enginyers de mines y els certificats d'aquests assaigs seran exhibits als enginyers que fassin la prova.

Y vuitena. En cas d'urgencia de la prova de pots podrá solicitarse aquesta directament de la quefatura de mines, la que complimentará immediatament l'ordre, donantne compte al governador civil de la provincia.

**"El Universo„**

Publica un article censurant la mala administració de l'Ajuntament de Madrid.

Crítica'l pressupost municipal dient que malgrat els gastos extraordinaris que's consignen pera personal la pavimentació es dotenta.

Afirma que'l fracás del Consell es complert, principalment perque no's resol el problema de l'encariment de les subsistencies.

Censura que's porti a l'Ajuntament una política de dubtes, ocurront que'ls edils en lloc d'esser administradors del vehnat son agents delegats dels partits en que militen.

**"El País„**

Tracta en l'article de fons del problema de l'ensenyansa, recordant les tesis sostingudes pels oradors que intervingueren en el debat sobre l'interpelació del senyor Silió.

Se plany que en aquest debat el senyor Miró no demanés la neutralitat de l'ensenyansa, es a dir, el dever de respectar la llibertat de conciencia en els nens y en els professors.

**"El Debate„**

Segueix tractant en l'article de fons de les interpelacions explanades aquests dies en el Congrés, especialment de la del senyor González Besada.

Diu que'ls conservadors, ara més que mai han de procurar una nimia escrupulositat en la pública administració, pera que no's pugui dir d'ells que cauen en el mateix pecat de que acusen als lliberals.

**"España Libre„**

Aques periódic defensa'l projecte de creació del Banc Agrari.

Diu que'ls conservadors el combaten perque no es obra seva, y afegeix que'ls principals impugnadors surten del grupu del senyor Dato, conseller del Banc Hipotecari.

**"La Correspondencia**

Reproduheix un article de la revista «El Progreso Agrícola», sobre'l Banc Nacional Agrari, y diu que una institució d'aquesta mena cal examinarla, peró combatre sistemáticament el projecte pot ser injust y antipatiótic.

**"La Mañana„**

Publica una carta den Borrás fent públic el seu agraiment per la campanya que ha iniciat aquest periódic pera que se li concedeixi la gran creu d'Alfons XII.

**De Murcia**

Murcia. — Ha descarregat sobre aquesta ciutat un cicló imponent acompanyat d'un formidable núvol de pedra.

La pedra ha romput molts vidres, y produit perjudicis de consideració en l'arbrat.

**Conflicte solucionat**

Málaga.—En virtut de les gestions practicades per l'enginyer senyor Arroyo, al qual havía comissionat el ministre de Foment pera resoldre la vaga, s'ha arribat a una avenensa entre patrons y obrers.

Aquests renuaran avui sos treballs.

El conflicte s'ha solucionat amb la condició de que s'instrueixi un expedient pera depurar les responsabilitats que ha contret l'obrer que doná, amb son mancament, origen a la vaga.

Se formará una comissió composta de tres obrers y tres empleats de la Companyía pera resoldre l'assumpte definitivament.

**Congrs dée la Mutualitat Lliure**

El mes de maig próxim se celebrará a Madrid el primer Congrés internacional de la Mutualitat Lliure, al qual concorreran representants dels Governs de Fransa, Bélgica, Italia y altres.

Presidirá'l rei y seran membres del Congrés el senyor Canalejas, els ministres d'Estat y Foment y els representants de les potencies concorrents.

**En Canalejas**

El senyor Canalejas ha passat el matí visitant alguns ministeris y diferents domicilis particulars.

Part d'aquestes visites han tingut relació amb la vaga anglesa.

El president ha realisat gestions y ha posat telegrames pera pervindre contingencies.

Per ara no hi ha por de que falti carbó, ni que ocorri res greu.

Respecte a la solidaritat internacional, ni sisquera hi ha que pensarhi en aquests moments; al menys aitals son les impressions que's poden tenir amb les noticies oficials rebudes.

**D'Instrucció Pública**

Demá publicará la «Gaceta» el nomenament de mestre de Barcelona a favor de don Félix Jover, amb el sou anyal de 2,000 pessetes, y a don Joan Llerena nomenantlo agregat a la Escola superior del magisteri de Barcelona.

**El projecte de carreteres**

El senyor Gasset ha ratificat a vui que'l projecte de llei sobre construcció dels 7,000 kilómetres de carreteres s'ha portat desde'l Congrés al ministeri pera subsanar erros de copia, sense que l'indicat projecte sigui modificat en lo més mínim, com poiran cotejar els diputats que ho solicitin amb ambdues copies.

**Obrers agredits**

Bilbao.—A Ciérvana, un grupu de miners associats se dirigía al Centre obrer de la barriada de Gallarta pera presenciar els debats del Congrés constituttu de la Federació regional.

En el carrer de Peñuelas un altre grupu amagat en una cantonada, aviá álguns trets, resultant dos ferits greus.

**El tenor Viñas**

Contractat pera cantar tres representacions del «Tristan», ha marxat a Lisboa, el tenor catalá Francisco Viñas.

El popular tenor retornará'l día 19 y el 20 marxará a Barcelona.

**Les sessions del Senat**

En la reunió de seccions del Senat han sigut elegides les comissions que dictaminen en els seguents assumptes:

Reforma de les classes passives, plan de construcció de 7,000 kilómetres de carreteres; abonament d'anys de servei als ajudants de obres públiques; reforma de procediment judicial y Tribunal de comptes.

**La Comissió franco-espanyola**

En el ministeri d'Estat s'ha reunit la comissió franco-espanyola que ha d'estudiar els assumptes del Marroc relacionats amb la part administrativa.

**Parlamentaries**

El senyor Canalejas y el comte de Romanones han conferenciat aquest matí y s'han ocupat del plan de carreteres.

També han canviat impressions sobre les queixes que formulen diferents diputats per no permétressels fer preguntes anunciades amb gran anterioritat y seguir explanant comensades interpelacions.

Els senyors Soriano, Maciá y Zulueta se han queixat formalment al president del Congrés y aquest se veu apurat, sense saber quina resolució adoptar.

Reconeix la raó amb que aquests diputats se lamenten, peró no troba la manera d'arbitrar més temps pera satisfer els llurs deitjos.

Ha demanat consell al senyor Canalejas y aquest li ha dit que si no n'hi ha prou amb les sessions ordinaries apeli a les extraordinaries, reunint al Congrés als matins y a les nits.

D'altra cosa han parlat ambdós presidents: de l'interpelació sobre política económica.

El senyor Canalejas no contestará ja al senyor Besada, tota vegada que ho va fer el dissabte'l ministre d'Hisenda y además perque no vol sentar el precedent d'anar contestant a cada orador dels que intervinguin en el debat.

Quan aquest acabi, el senyor Canalejas fará'l resum amb extensió, perque té molt que dir.

Es clar, ha afegit el president, que amb el meu resum acabará sols la primera part del debat, car lo que jo exposi es segur que produirá rectificacions, y potser nous discursos.

## CONGRES

**Sessió del día 4**

Presidint el comte de Romanones, s'obre la sessió a les quatre menys cinc minuts.

En el banc blau si veuen els senyors Canalejas, Gasset, Pidal y Rodrigáñez.

S'aprova l'acta.

Pregs y preguntes.

En ministre de FOMENT remuant les explicacions que va donar el dissabte sobre la retirada del plan de carreteres, diu que así que va tenir coneixement de les manifestacions del senyor Calderón, va ordenar que les modificacions se fessin en el mateix pleg pera que s'apreciessin.

Además, manifesta que vol esvair la suposició de que lo que's persegueix es aumentar el número de carreteres, disminuint el número de kilómetres en altres.

Pera aixó aludeix a una comunicació del Consell d'Obres públiques proposant l'aument d'algunes carreteres, sense que per aixó hi hagués que aumentar el número de kilómetres.

Explica la tramitació de l'expedient y diu que a la Cambra hi va estar sis dies y més hi hauría estat si no s'haguessin advertit els erros de copia que existien.

Se plany d'haver d'apelar a aquestes explicacions previes, peró diu que no pot tapar les orelles a certs rumors que's propalen.

El senyor SANCHEZ GUERRA lamenta que'l ministre de Foment s'hagi avensat a contestar certs rumors quan sabía que l'orador tenía anunciada sobre aquest punt una pregunta al quefe del Govern y sobre tot quan el dissabte podía'l senyor Gasset contestar degudament al senyor Calderón, sense esperar a ferho avui.

Reproduheix l'explicació de la tramitació parlamentaria que ha tingut aquesta questió de les carreteres desde que'l ministre de Foment va portar al Congrés el plan de 7,000 kilómetres.

Aludeix a l'acord del 18 del mes passat, de nomenar una comissió que dictaminés sobre la comunicació del senyor Gasset, y prega a la Taula que's dongui lectura de l'acord.

Un secretari el llegeix.

A continuació diu el senyor Sánchez Guerra que es clar que no havía de referirse senzillament a la comunicació que acompanyava el plan de carreteres, sinó a la llista d'aquestes.

Repeteix lo que dissabte li va passar al senyor Calderón, y que aquest va explicar minuciosament sobre la forma en que aquesta llista fou retirada del Congrés amb el pretext de subsanar erros de copia.

Explicant aixó, deia'l dissabte'l president, que ell va accedir a la retirada del plan de carreteres, perque no's tractava de modificar carreteres, ni d'auments ni disminucions de cap mena.

Doncs, bé; se tracta d'aixó y prego al president que'm remeti l'expedient.

(Un ugier li porta).

Amb aquest expedient a la vista, diu, probaré que hi hagut modificacions en 40 provincies. (Grans murmulls y rumors).

El senyor GASSET: Aixó hi ha que probarho.

El senyor SANCHEZ GUERRA: En la meva llarga vida parlamentaria no he calumniat a ningú. Aquesta mateixa tarda y en aquest mateix discurs probaré tot lo que afirmo y pera aixó comprometo el meu honor de cavaller davant del Congrés.

Agafa unes fulles y diu que en lletra de máquina distinta y sobre la mateixa rúbrica s'han fet adicions en les provincies de Badajoz y Castelló.

(Les dues fulles van circulant per mans dels diputats).

La fulla referent a la provincia de Lleida está canviada, perque aquesta no porta cap rúbrica y l'anterior en tenía.

El senyor RODES demana la paraula.

El senyor GASSET intenta interrompre y el senyor SANCHEZ GUERRA recaba'l dret a que'l deixin parlar y quan hagi acabat que li contestin lo que creguin oportú.

Insisteix en que aquesta fulla está canviada.

El senyor ARMIÑAN diu a crits que es la mateixa fulla.

Se promou un incident entre'ls senyors SANCHEZ GUERRA y ARMIÑAN, perque aquest insisteix en les seves interrupcions y el primer prega que no se l'interrompi.

El senyor RODES: Aixó es un cas de sustitució.

El senyor ARMIÑAN demana la paraula.

El senyor SANCHEZ GUERRA adverteix que en les dues fulles hi ha xifres alterades, com pot apreciarse fácilment.

El senyor ARMIÑAN se dirigeix a la presidencia, fa una pregunta al Major, y després, travessant l'hemicicle, puja als escons dels coservadors, acostantse a l'orador. Aquest interromp el seu discurs y el senyor Armiñan se posa a discutir amb el senyor Maura, que s'asseu prop del senyor Sánchez Guerra.

Els diputats, dels distints indrets de la Cambra, protesten d'aquest acte del senyor Armiñan, y dos secretaris s'acosten al grupu que formen els senyors Maura, Sánchez Guerra y Armiñan y obligant an aquest a sortir del Saló.

El senyor Armiñan apareix al cap de poca estona per l'altra banda y s'asseu al seu escó, darrera del banc blau.

El PRESIDENT diu al senyor Sánchez Guerra que contiui son discurs, sense por a la més petita coacció de ningú, perque la presidencia no ho tolerará.

Afegeix que'ls datos que té en son poder el senyor Sánchez Guerra son de la Cambra, y mentres els tingui, son seus.

El senyor SANCHEZ GUERRA reanusa son discurs y segeix analitzant les modificacions que figuren en l'expedient.

(La Cambra escolta amb molta atenció a l'orador).

Diu que'l ministre sols se preocupa de salvar la seva personalitat, y que per aixó ha realitzat en el plan de carreteres coses que no son lícites.

Considera que de les paraules del ministre se deduheixen responsabilitats pera'ls empleats que estan a ses ordes.

Afirma que'ls empleats del ministeri de Foment han estat treballant fins a les cinc de la matinada en la formació d'un expedient desarreglat.

El ministre de FOMENT: No vull interrompre a S. S. Procuri exposar totes les proves.

El senyor SANCHEZ GUERRA: Aixó es lo que estic fent y parlant en castellá pur.

Mostra l'orador a la Cambra l'expedient fent notar que en ell hi ha plegs de distint paper que apareixen cosits diverses vegades.

Diu que además uns folis estan manejats y altres completament néts.

S'ocupa dels enginyers que formen la comissió técnica y afirma que tot el personal es dignissim.

Diu que l'inginyer senyor Nicolau es el que ha inspirat la rectificació de l'expedient y que l'enginyer senyor Aguilera, que es el president de la comissió técnica, no ha firmat l'informe per no haverse prestat a l'arreglo. (Forts rumors).

Estic autoritzat pera dirho. (Més rumors).

Aquest informe está firmat «por orden», pel senyor Barcalá, subaltern del senyor Aguilera. (Forts rumors).

Noga l'orador que ni ell ni el seu partit abriguin malavolensa contra'l senyor Gasset, y diu:

Quins debats hem plantejat en contra de l'obra de S. S.? Sols hem complert amb nostre dever.

Se dirigeix al senyor Canalejas, y li diu que's fixi en aquests assumptes y que exposi la seva opinió.

Excita al comte de Romanones pera que en lo successiu no's distreguin de la Cambra documents que an ella perteneixen.

Acabant aludint als quefes de minories y a les personalitats del partit lliberal pera que exponguin son pensament sobre l'assempte. (Aplaudiments delss conservadors).

El ministre de FOMENT torna a negar que siguin exactes els rumors propalats per la prempsa y insisteix en que no hi hagut necessitat de fer amagat l'expedient modificacions precises a causa dels erros que contenien algunes fulles.

Declara que ell ordená que les modificacions se fessin sobre les mateixes fulles que portá la primera vegada, fentse les salvetats al marge, peró que per lo vist feren fulles noves.

Oposa arguments als exposats pel senyor Sánchez Guerra.

El senyor RODES interrompeix dient que les fulles que figuren en l'expedient que s'ha portat ara no son les mateixes de quan s'enviá per primera vegada.

El ministre de FOMENT: Son les mateixes.

El senyor RODES: Per lo menys la de Lleida, no.

El ministre de FOMENT apela a la sinceritat de sos companys de Gabinet pera que diguin si l'expedient fou sotmés a la aprovació del Consell de ministres; y afegeix:

Es que també anava jo a arreglar tot aixó aquesta nit?

Contesta a lo que ha dit el senyor Sánchez Guerra sobre que no tots els folis de l'expedient eren iguals, y li diu que sens dubte ha cregut veure coses semblants a l'acta de Cabra. (Bé, en la majoría).

Diu que malgrat del tó dramátic en que deia'l senyor Sánchez Guerra que anava a demostrar els arreglos, no ha fet tal demostració.

Afirma que'l senyor Barcalá firmá l'informe com els demés documents, per ser el secretari de la comissió técnica.

Declara que'l senyor Barcalá li parlá sempre en aquesta questió de les carreteres én nom de la comissió técnica. Després afegeix:

Es qué hi ha funcionaris que no estan conformes amb el plan? Doncs hauríen pogut formular vot particular y dirmho a mí; peró aixó de que vinguin a contarho a S. S. es molt greu. (Rumors d'aprovació en la majoría).

S'acorda prorrogar la sessió y se sospén per cinc minuts.

Els diputats abandonen els escons comentant els incidents ocorreguts.

Se reanusa la sessió y el ministre de FOMENT continua son discurs.

Fa historia de la formació de l'expedient del plan de carreteres y diu que molts conservadors se li aproparen pera demanarli l'inclusió de diverses carreteres en dit plan.

Considera que'l senyor Sánchez Guerra no ha aportat proves pera demostrar els arreglos de que ha parlat.

Respecte a la diferencia de color de les fulles de l'expedient diu que no vol suposar que ningú sigui capás de pensar que pogués fer ell modificacions en perjudici del país.

Dirigintse al senyor Sánchez Guerra, diu: No recorda S. S. un cas igual en l'expedient del ferrocarril de Puertollano?

El senyor SANCHEZ GUERRA: No'n se una paraula d'aixó.

El ministre de FOMENT: Es exacte.

El senyor SANCHEZ GUERRA: Llavors ¿per qué ho recorda S. S.?

El ministre de FOMENT: Per algun correligionari de S. S.

El senyor SANCHEZ GUERRA: Doncs díguili an ell.

El senyor ANDRADE: Digui el nom.

El ministre de FOMENT: En aquell expedient consta, contra l'informe del Consell d'Estat, que's decretá la caducitat de la concesió del ferrocarril feta catorze anys abans, y la devolució de la fiansa.

Alguns conservadors: Digui els noms.

El ministre de FOMENT: L'acord fou mediant una simple nota d'un ministre. Aquest ministre era'l senyor Allendesalazar y el director d'Obres públiques don Lluis Espada. (Rumors en les minories. Aplaudiments de la majoría).

Acaba dient que ha obrat honradament en bé del país, puig amb el plan que ha trassat s'estalvíen milions. Petits aplaudiments de la majoría. El senyor Canalejas extreny la má al ministre de Foment).

El senyor RODES intervé en el debat pera alusions.

Demana que's porti a la Cambra l'expedient del ferrocarril de Puertollano. Así, diu, acabarem per coneixer l'ética de conservadors y lliberals. (Forts rumors).

Califica d'importants les modificacions fetes en les fulles de l'expedient que retirá de la Cambra'l ministre de Foment.

Eloquentment s'ocupa de la fulla que's refereix a la provincia de Lleida y fa notar que no ha estat rubricada. (Rumors).

Afirma que en la relació que vingué a la Cambra'l dissabte no figurava la carretera de Sort y que en la relació que hi ha ara consta dita carretera y han quedat fora altres dues. (Forts rumors).

Demana al secretari que vegi la relació y la compari amb el plan a fi de demostrar la veritat de son asert. (Mostres d'assentiment en les minories).

El ministre de FOMENT dona explicacions sobre aquest punt, no convencent a la Cambra, a jutjar pels rumors que's produeixen.

El senyor RODES: Es veritat que amb arreglo a la primera relació quedaven fora unes carreteres?

El ministre de FOMENT: Veritat.

El senyor RODES: Doncs també es veritat que aquestes carreteres que en la relació del dissabte estaven fora, en la relació que arribá ahir estan incloses y en queden fora altres. Aixó es innegable. (Grans rumors d'assentiment.)

El ministre de FOMENT diu que amb arreglo a les instruccions que doná no han pogut fense modificacions d'altra naturalesa.

Dona la culpa d'aixó, encobertament, an els funcionaris del ministeri de Foment.

Suposa que lo que ha vingut a la Cambra per segona vegada ha sigut, sens dubte, un borrador per equivocació. (Rialles y rumors.)

El senyor SANCHEZ GUERRA posa de relleu la insidia del ministre de Foment al fer alusió al ferrocarril de Puertollano.

Reclama que's porti a la Cambra aquest expedient y diu que en l'altra Cambra hi ha un cavallerós exministre de Foment, com el senyor Allende Salazar, el qual sabrá defensarse.

Aquí — diu — el defensará tota la minoría. Aixó es governar baix la paraula d'honor; aixó es fer deixa dels drets constitucionals.

Suposa que'l senyor Gasset portaria al Consell de ministres l'expedient que portá aquí, peró ho posen en dubte.

S'extranya de que en l'expedient no hagi parlat la comissió técnica que nomená el ministre.

Recorda que siguent ministre de la Governació se parlá a la Cambra d'un acte que tenía tals o quals defectes, y diu:

Sab S. S. lo que vaig fer? Doncs, dimitir. Quan S. S. fassi altre tant tindrá dret a parlar com parla. (Bé, en els conservadors.)

Insisteix en que mai deuen sortir de la Cambra els expedients que han vingut ja a la mateixa. (Aplaudiments en els conservadors.)

Se llegeix una proposició incidental firmada per diputats conservadors, republicans y carlins, demanant que no s'autorisi sense acord de la Cambra la sortida de documents.

El senyor SANCHEZ GUERRA diu que la proposició s'apoia per sí mateixa.

El ministre de FOMENT torna a aduir arguments ja exposats. (La Cambra está distreta.)

Declara que no necessita estímuls pera pendre resolucions.

Fa notar la fruició amb que'ls correligionaris del senyor Rodés han acullit la proposició incidental. (Rumors.)

Considera que no's pot negar el dret de retirar un expedient per medi d'una reial orde. (Rumors.)

Sé, diu, quin es el meu dever; no necessito guies.

Si la proposició s'aprova ja compendran els diputats quina ha d'esser la meva decisió. (Rumors.)

La Cambra va a votar la proposició. Jo aniré a la presidencia del Consell a complir els meus devers.

El senyor SANCHEZ GUERRA declara que manté lo dit fent notar que ha sigut corroborat pel senyor Rodés y que sos arguments no han sigut rectificats pel ministre.

Diu que en la proposició no hi ha censures y que sols va a enrobustir l'autoritat del president de la Cambra y a procurar que no's repeteixi el cas de que's tracta.

Protesta de que's cregui que tracta de enderrocar a un ministre y diu que de tenir aquesta intenció enderrocaría a tot el Govern.

Declara que sol reclama'ls drets dels diputats de la Cambra.

El ministre de FOMENT diu que les seves espatlles són molt débils y que no pot soportar que a costa d'ell se tracti d'enfortir l'autoritat del president de la Cambra.

El senyor CANALEJAS intervé y diu que si per error hi hagué lessió, fácilment era subsanable per propria resolució d'un ministre que ha pogut equivocarse.

Afirma que en Consell de ministres el de Foment exposá'l plan de carreteres en el que hi hagué sens dubte un erro que'l propri ministre ha volgut subsanar.

Si aqueix ministre, afegeix, s'ha excedit en la correcció material, deveu residenciarlo. (Rumors.)

Votar la proposició es un vot de censura al ministre. Aixó nosaltres no ho consentiriem, puig seria un agravi a tot el Gabinet que alcansaria també a les prerrogatives de la Corona.

No m'oposo a la petició de la proposició incidental si's fa en deguda forma com reforma reglamentaria.

Acaba dient que sigui retirada la proposició.

El senyor SANCHEZ GUERRA no accedeix a retirar la proposició, puig diu que va encaminada a senyalar un defecte en el reglament de la Cambra.

El senyor AZCARATE diu que si el senyor Gasset volía rectificar l'expedient devía ferho desde'l banc blau y no treientlo de la Cambra.

Considera que encara que no prosperés la proposició incidental, el lloc del senyor Gasset no es en el banc blau.

Diu que resulta comprovada la modificació en l'expedient y que'ls ministres tenen él deure de respondre de tot lo que's realisa en sos departaments.

Considera que pera evitar casos com aquest del plan de carreteres es per lo que s'ha présentat la proposició.

El senyor SALILLAS declara en nom de la minoría radical que está d'acord amb lo manifestat pel senyor Azcárate, peró opina que l'assumpte deu tenir sanció.

El senyor VAZQUEZ DE MELLA diu que la minoría carlista sosté la proposició que vetlla per les prerrogatives parlamentaries.

El senyor SENANTE, en nom dels integristes, creu urgent votar la proposició.

El senyor MAURA intervé y diu:

L'assumpte, jutjant pels discursos pronunciats pels quefes de les minories, está plantejat en tals termes que crec deu mantenirsé la proposició; peró tenint en compte la complexitat dels deures de govern, me sembla que es un deure meu aconsellar als firmants de la proposició que autorisin al senyor Sánchez Guerra pera retirarla, puig de totes maneres la unanimitat de criteris no's malogrará.

El senyor CANALEJAS: El Govern discrepa de les opinions aquí manifestades sobre la conducta del ministre de Foment y promet portar a la Cambra tots els datos relacionats amb l'assumpte que ha motivat aquest debat.

El senyor SANCHEZ GUERRA retira la proposició.

El ministre de FOMENT insisteix de nou en els arguments d'abans y rebutja les censures dels senyors Azcárate y Rodés.

S'entra en l'orde del día, se prenen en consideració algunes proposicions de llei y s'aixeca la sessió.

## SENAT

**Sessió del día 4**

Presideix el senyor Montero Ríos y en el banc blau hi ha el ministre d'Instrucció pública.

El senyor ALLENDE SALAZAR demana que se li reservi la paraula pera tractar del plan de 7,000 kilómetres de carreteres, quan estigui a la Cambra el ministre de Foment.

El bisbe de JACA demana que s'abonin a la guardia civil els premis de reenganxe.

El ministre d'INSTRUCCIO promet trasmetre'l preg al de la Governació.

El comte de CASA VALENCIA fa un preg d'escás interés.

El senyor RODRIGUEZ SAN PEDRO anuncia una interpelació sobre la gestió de don Amalí Gimeno en el ministeri d'Instrucció pública.

Demana que, a esser possible, se li permeti demá explanar la interpelació.

El bisbe de JACA renuncia, en vista dels propósits del senyor Rodríguez San Pedro, a l'interpelació que tenia anunciada referent a l'ensenyansa.

El ministre d'INSTRUCCIO accepta la interpelació del senyor Rodríguez San Pedro, peró demana que no la explani fins passat demá.

El PRESIDENT hi accedeix.

La Cambra passa a reunirse en seccions pera donar temps a que arribi el ministre de Foment, que ha de contestar al senyor Allende Salazar, que l'interpelará sobre'l plan de carreteres.

Se renua la sessió a l'acabar la reunió de les seccions.

El senyor SALAZAR s'ocupa de la relació de 7,000 kilómetres de carreteres que ha sigut retirada de la Cambra sense consentiment d'ella.

Demana que's llegeixin els articles del reglament que's refereixen a les proposicions incidentals.

El ministre de la GOVERNACIO demana que s'aplassi aquest debat.

El senyor SALAZAR hi accedeix.

S'entra a l'orde del día y se posa a discusió el projecte pera la concessió d'un crédit extraordinari pera'l centenari de les Corts de Cádiz.

El senyor SALAZAR demana que's rebaixi a 600,000 pessetes el crédit que's demana.

Creu que'l país no está en condicions de fer gastos tan importants.

Afirma que certs representants del país no estan disposats a consentir gastos innecessaris.

El senyor CALBETON diu que l'estat de la Hisenda no es tan precari com vol suposarse, y que tractantse d'un aconteixement tan important com les Corts de Cádiz no's deu regatejar el diner pera commemorarlo.

Els conservadors demanen votació nominal.

Es rebutjada l'esmena del senyor Allende Salazar per 53 vots contra 25.

S'aixeca la sessió.

*Madrid, 5, de 1 a 3 matinada*

## DE POLÍTICA

**Lo de les carreteres**

Diu l'«Heraldo» que sols una impressió sura en l'ambient de la jornada parlamentaria d'avui y que es ben poc satisfactoria pera'l Govern.

Lo ocorregut en el Senat, diu, amb relació als 7,000 kilómetres de carreteres y que ha donat lloc a la proposició incidental es lo seguent:

Remeté fa dies el senyor Gasset per una reial orde la relació abans dita que constava de 45 fulles escrites a máquina.

La redacció l'estudiaren escassíssim nombre de senadors, entre'ls quals hi havia els senyors Allende Salazar, Alvarez Guijarro y Sánchez Albornoz.

Algú feu notar al ministre en el Congrés que la relació contenia erros tan grans que sumats els kilómetres resultaven 12,000 en lloc de 7,000.

El ministre retirá la relació pera subsanar els erros y a primera hora de la sessió'l senyor Allende Salazar anunciá'l propósit de ocuparse de la qüestió.

Sospesa la sessió's va saber que la relació havia sigut retirada per medi de la reial orde abans dita y retornada a la Cambra ámb els erros subsanats.

Sembla aixó a la minoría conservadora atentatori de les prerrogatives de la Corona. Després de conferenciar els senyors Rodríguez San Pedro, Polo y Peyrolón y demés quefes de les minories republicana y carlina, s'acordá presentar la seguent proposició incidental, que sigué llegida en la sessió:

«Demanem al Senat que's serveixi declarar que una vegada que la taula hagi donat compte de la remissió feta pel Govern de datos y documents sobre'ls quals hagi d'exercirse dret de fiscalisació, no pugui esser sustret a l'exámen y judici dels senadors sinó mitjansant acord de la Cambra pel president segons l'estat parlamentari de l'assumpte.»

Firmen la proposició'ls senyors Allendesalazar, Rodríguez San Pedro, Ugarte, Azcarraga, Alvarez Guijarro, Labra y Polo y Peyrolón.

## Informació de l'extranger

**Fransa a la Xina**

París, 4. — El cos d'ocupació francés a Tientsin ha enviat 200 homes a Pekin pera reforsar la guarda de les Legacions.

Per altra banda a Tonkin hi ha un regiment de reserva preparat pera anar a reforsar el cos d'ocupació francés a Petchili, amb l'objecte de poder acudir a Tientsin o a Pekin en cas de necessitat.

**La revolta de la Xina**

Roma, 4. — Comuniquen de Pekin, amb data 3, que la nit passada han esclatat incendis en diferents punts de la capital.

Els extrangers no corren cap perill.

Tientsin. — Se diu que'ls danys causats per l'incendi passent de cent milions y que hi ha un centenar de morts.

Els establiments y colonies extrangeres estan guardats per 5,000 soldats internacionals.

També's diu que al barri indígena ha sigut assassinat un súbdit alemany.

**Fransa al Marroc**

Casablanca, 4. — El general Molnier ha marxat cap a Fez, per Rabat y Mequínez.

Les columnes Tampin y Brulard varen continuar el día primer d'aquest mes la ruta de Tafondeit, sense trobar resistencia.

**De Xili**

Santiago de Xili, 4. — Segons una estadística oficial del comers exterior, durant 1911 les importacions han arribat a 349 milions de «plastres» xilines or y les exportacions a 340 milions.

**Manifestació de sufragistes**

Londres, 4. — Les sufragistes han fet aquest matí una manifestació, trencant els vidres de molts establiments de comers dels principals carrers de Londres.

S'han practicat nombroses detencions.

## La vaga de minaires anglesos

***El manteniment de l'orde***
***A Escocia.—La vaga va extenentse***

Londres, 4. — En un miting celebrat pels minaires a Dowlais (País de Gales) s'ha acordat que'ls vaguistes ajudin a la policia a mantenir l'orde.

A les regions hulleres d'Escocia la paralisació es completa. Els minaires no sindicats han seguit l'exemple dels sindicats.

A més dels minaires s'han declarat en vaga 60,000 obrers de diferents oficis.

# ESPECTACLES

## Teatre Circo Barcelonès

**GRAN CINEMATOGRAF**

Avui, dimars, sessions completes de quatre a set tarde y de desde les nou a dotze nit, 20 pelícoles, 20, de rigurosa estrena. figurant, entre elles, les de gran éxit,

EL CAMINO DEL MAL
LADY GODIVA
EL ATAUD DE CRISTAL
PROXIMO A LA CULPA
EL AUTOR

Y les sensacionals estrenes:

LAS MANOS QUE HABLAN
LA DANZA VAMPIRESCA
LA HECHIZADORA

Avui, estrenu d'actualitat,

ROMERIA A SAN MEDI

única y exclusiva d'aquesta Empresa y atires.

**PREUS ECONÓMICS**

Palcs sense entrada, 1 pesseta: butaca de preferencia, 0'50: entrada a platea, 0'25: primer pis, 0'15; según pis, 0'10.

## TEATRE CATALÀ ROMEA

Companyia còmic-dramàtica de l'eminent primer actor

RICARD CALVO

primera actriu

RAFELA ABADIA

Avui. dimars, nit, a un quart de dèu, sisena representació de la aplaudidíssima tragi-comedia en cinc actes, de l'insigne E. Rostand.

**SOROLLÓS ÉXIT**

*Cyrano de Bergerac*

**ÉXIT GRANDIÓS**

Demà, dimecres, «Cyrano de Bergerac». Dijous, tarde, a les quatre; nit, a un quart de déu, «Cyrano de Bergerac». — Divendres y dissabte, «Cyrano de Bergerac». — Diumenge, tarde, «Garcia del Castañar» y «De mala raza»; nit, darrera representació de «Cyrano de Bergerac».

DIMARS, DIA 12

**Benefici del notable primer actor cómic**

*Joaquim Pacheco*

«Amo y criado» y «Amor a oscuras»

Se despatxa a comptaduria.

## Teatre Tívoli

Avui, dimars, tarde, a un quart de sis; Butaques a 70 céntims y entrada a 22.—Deliciós vermouth (3 actes). «El conde de Luxemburgo», per A. Arrieta, P. Montoro, L. Rodriguez, Pedrola, etc.—Nit, a dos quarts de deu; programa magnífic.—Primer: Reestrena, «La revoltosa», obra predilecta de A. Arrieta y L. Rodriguez.—Según: Exit enorme (2 actes),

*Anita la risueña*

Els germans Quintero sempre triomfen, gracia exquisida y xistos de bona 'ley:—Dijous, tarde, grandiós matinée de moda.—Divendres, día 8, estrena sensacional,

*El príncipe Casto*

darrer gran èxit del Teatre Apolo de Madrid, dels senyors Arniches, G. Alvarez y mestre Quinito Valverde.

## Teatre Novetats

Tourné de despedida,

ROSARIO PINO

Avui, dimars, a un quart de deu. Fuució extraordinaria.—El drama en tres actes de don Josep Echegaray,

# EL ESTIGMA

Según: L'entremes «Sangre gorda». — Dijous, gran matinèe a preus populars.—Dissabte. benefici de la insigne actriu, ROSARIO PINO.

## Teatre de Catalunya

(ELDORADO)

Sindicat d'autors dramàtics catalans

Avui, dimars, a les nou.

***Funció popular, a meitat de preu, en compliment del compromis del Sindicat d'autors amb l'excelentíssim Ajuntament Butaca amb entrada, 1'45 pessetes. Entrada a platea, 45 céntims. - Al segon pis, 30 céntims***

*Flors de Cingle*

y **El pintor de miracles**

Demà, dimecres, segona de Moda: «Flors de Cingle» y «El pintor de miracles».

**Passat demá, dijous, tarde**

***Desitjant complaure a les moltes families que no poden concórrer al teatre per les nits, la empresa donarà una representació extraordinaria de les noves obres***

*Flors de Cingle*

y **El pintor de miracles**

Se despatxa a comptaduria.

Segueix obert, a comptaduria, un

**Abonament a 12 dissabtes d'estrena**

que comensaran el dissabte pròxim amb la de l'idili en tres actes, de l'Apeles Mestres,

**L'estiuet de Sant Martí**

TEATRE CÓMIC.—Avui, dimars, a un quart de dèu. Funció sencera. La sarsuela en tres actes,

LOS DIAMANTES DE LA CORONA

creació del colós dels tenors,

FRANCISCO P. RIOS

Dimecres, gran succès de l'ópera en quatre actes,

LA BOHEME

Entrada, 35 céntims. Butaca 1 pesseta.

## Teatre Apolo

Avui, dimars, Ball de Pinyata, de la societat La Buena Sombra. Demá, funció a càrreg de la Societat Artística Culinaria: «Amores y amoríos» y el tenor Manolo Utor. Dijous, benefici Perelló; «Traidor, inconfeso y mártir» y «El señor de horca y cuchillo».

## FRONTÓ COMTAL

Rojos: Olamendi, Salazar.—Blaus: Casaliz, Salabetri.—Entrada. 1,25.—A les quatre.

## LA RABASSADA

**Atraccions Americanes**

Scenic Railway, Water Chute, Bowling Alleys Cake-Walk, Casa encantada, Palau de cristall, Palau de la rialla, Passeigs, etc.

**Entrada, 0'50 ptes.**

amb dret a escollir una atracció.

## DIVERSIONS PARTICULARS

MUNDIAL PALACE. — Concerts Santos tots els dies. Coberts desde pessetes 3'50 Els divendres, bouillabaise. Dissabtes, menú corrent á vegetarià.

# Concerts

## Palau de la Música Catalana

Dijous. 7 mars, a dos quarts de dèu vespre

III GRAN CONCERT DE QUARESMA

**ORQUESTRA SIMFÓNICA DE BARCELONA**

Direcció: J. LAMOTE DE GRIGNON

«Oxford-Simfonía» . . HAYDN
«Don Quixot» . . . STRAUSS
«Obertura trágica» . . BRAHMS

DIUMENGE, TARDE: IV Gran Concert de Quaresma. Audició de «PARSIFAL» (escena de la «Consagració del Graal»). WAGNER, amb la cooperació del

ORFEÓ CATALÁ

Localitats: Magatzem de Música Casa Dotesio, 1 y 3, Portal de l'Angel. — Condicions especials pera'ls socis de l'Orfeó Català.

## Gran Edén Concert

Asalto, 12 Telefòn, 2461

Tots els dies; tarde, a dos quarts de quatre, nit, a dos quarts de deu: Grans espectacles en els que prenen part 32 artistes.

Entrada lliure. Butaques gratis. Foyer reservat.

## MUSIC-HALL - LA BUENA SOMBRA - 3, GINJOL, 3

Avui, nit, a dos quarts de déu Gran concert. per totes les artistes. Ovació, succés de les de les Belles OTROP, MIOSYS,—Exit de la cancionetista ESTHER.—Exit veritat de la célebre GUILLOT.— Avui, nit, debut de LUCETTE YANE, LOS MINGORANCES.

**ALCÁZAR ESPAÑOL. — 7, Unió, 7**

Totes les tardes, a les tres: Gran troupe de Varietés.

Totes les nits. a les deu **La 2ème. Revue de l'Alcazar**

(Grandiós éxit)

# Cinematógrafs

## SALA MERCE - Cine y Grutes

**GRAN CINEMATÓGRAF**

Es el programa més variat, interessant y de broma de Barcelona, Avui, tres estrenes de veritable interés. Cada día pelicoles noves y interessants. Programa sens rival a Barcelona. Grans novetats.

***Grutes.*** Espectacles originals y sorprendents a les ***grutes***, nomenades el palau de la rialla.

## Ideal Cine

Corts, 605 y 607, entre Passeig de Gracia y Rambla de Catalunya.

Tarde! de sis a vuit:

*Funció de beneficencia*

Según d'abonament a benefici de la

*Beneficencia escolar*

Nit, preciós programa amb pelícoles de novetat. Exit de la de 700 metres.

Venganza de mujer

Nit, preus corrents.

TEATRE COMTAL Y GRAN CINE BOHEMIA.— Avui, dimars,

## Moda

Colossal programa en metratge y en estrenes,

**Danza vampiresca**

**Bodas trágicas, Enamorado de la tintorera**

«Lea modernista», «Zicoto detective, per Max Linder», «Miedo del matrimonio», «Novela de madre». «Ratón dentro un queso», «Próximo a la culpa», «Amor y odio», gran éxit de les cases Eclair y Gaumont:

*El ataud de cristal*

*Venganza de mujer*

Aviat, sessió especial en el gran Saló Bohemia, projectantse la película de més llarg metratge que fins la data s'ha presentat, havent obtingut gran éxit a l extranger,

LA GRAN LLUITA ENTRE

**Jack, Johnson y Jim Jeffries**

1,800 metres

# Butlletí comercial

4 de mars de 1912

## *Moviment de Borsa*

En la sessió de borsa d'aquesta tarde l'Interior s'ha refet de lo que havía baixat al borsí del matí. Els valors carrilaires han mantingut el curs del dissabte passat.

A París tanca l'Exterior Espanyol a 95'80; els Nords a 444; els Alacants a 435; els Andalusos a 289, y els Plates a 442.

### BORSA DE MADRID

| | |
|---|---|
| Interior comptat | ..... |
| — fi de mes | 84'75 |
| — — pròxim | ..... |
| Amortisable 5 per 100 | 100'95 |
| — 4 per 100 | 92'75 |
| Banc d'Espanya (accions) | 450'00 |
| Accions Tabacalera | 285'00 |
| Riu de la Plata | ..... |
| Sucrera preferents | 47'00 |
| — ordinaries | 17'00 |
| — obligacions | ..... |
| Francs | 107'75 |
| Lliures | 27'20 |

### BORSA DE BARCELONA

**Cotisació oficial**

| | Oper. | Diner | Paper |
|---|---|---|---|
| Londres, 90 dies vista | ..... | 28'77 | ..... |
| — xec | ..... | ..... | 27'22 |
| París, xec | 7'85 | ..... | 7'80 |
| Madrid y plasses banca, à 8 d'v. | ..... | 0'30 | ..... |

**Efectes públics espanyols**

| | Oper. | Diner | Paper |
|---|---|---|---|
| Deute Inter. fi de mes (abril). | 84'85 | 84'80 | 84'825 |
| — — fi pròxim | ..... | ..... | ..... |
| — — comp., serie A... | 86'15 | ..... | ..... |
| — — — — B... | 85'45 | ..... | ..... |
| — — — — C... | 85'35 | ..... | ..... |
| — — — — D... | 84'95 | ..... | ..... |
| — — — — E... | 84'675 | ..... | ..... |
| — — — — F... | 84'55 | ..... | ..... |
| — — — — G. H. | 87'20 | ..... | ..... |
| — — — dif. series. | ..... | ..... | ..... |
| — Amort. fi mes (15 maig). | ..... | ..... | ..... |
| — — comp., serie A... | 101'05 | ..... | ..... |
| — — — — B... | 100'95 | ..... | ..... |
| — — — — C... | 100'95 | ..... | ..... |
| — — — — D... | ..... | ..... | ..... |
| — — — — E... | ..... | ..... | ..... |
| — — — — F... | ..... | ..... | ..... |
| — — — dif. series. | 100'95 | ..... | ..... |
| — Amort. fi de mes (abril). | ..... | ..... | ..... |
| — — comp. serie A... | ..... | ..... | ..... |
| — — — — B... | 93'00 | ..... | ..... |
| — — — — C... | 93'00 | ..... | ..... |
| — — — — D... | 93'00 | ..... | ..... |
| — — — — E... | 93'00 | ..... | ..... |
| Títols Deute Mun., 1903-4-5... | 94'75 | ..... | ..... |
| — — — 1906..... | 95'75 | 95'50 | 95'75 |
| — — — 1907..... | ..... | 95'50 | 95'75 |
| — — Reforma 1908.... | 94'25 | 94'00 | 94'25 |
| — — Maig 1899 Ensxe. | 96'25 | ..... | ..... |
| — — Abril 1907, Ensxe. | ..... | ..... | .. |
| — — Mun. de Sarrià.... | ..... | 99'50 | 100'00 |
| Emprèstit Diputació Prov..... | ..... | 100'50 | 101'00 |
| Port de Melilla y Xa arines... | ..... | 107'50 | 108'00 |

**Obligacions comptat**

| | Oper. | Diner | Paper |
|---|---|---|---|
| Nord d'Esp., prior. Barcelona. | ..... | ... . | ..... |
| — Lleida, Reus, Tar.. | 79'00 | ... . | ..... |
| — Villalba a Segovia. | ..... | 96'15 | 96'35 |
| — esp. Alm. Val. Tar. | ..... | 96'00 | 96'25 |
| — Osca a Fr.ª, alt. lín. | ..... | 95'75 | 96'00 |
| Mines Sant Joan Abadeses.... | 81'50 | 84'25 | 81'75 |
| Tarragona a Barc. y Fransa... | 58'35 | 58'15 | 58'35 |
| Madrid, Sarag. Alic., serie A.. | ..... | 106'50 | 107'00 |
| — — — B.. | 103'00 | 103'00 | 103'25 |
| — — — C.. | ..... | 95'65 | 95'85 |
| — — — D.. | 96'00 | 96'00 | 96'15 |
| Madrid a Barcelona, directes.. | ..... | ..... | ..... |
| — — Reus a Roda. | ..... | 57'25 | 57'50 |
| Alm. Val. y Tarrag., no adher. | .... | 62'00 | 62'50 |
| — — adherides.. | 77'85 | 77'75 | 78'00 |
| Mad. Zam. Or. Vigo, em. 1880. | ... . | 45'25 | 45'75 |
| — — — 1883. | ..... | 45'25 | 45'75 |
| — — serie G y H. | ..... | 79'00 | 79'50 |
| Asturias, Gal. y León, 1.ª serie. | ..... | ..... | ..... |
| — — 2.ª hipo. | ..... | ..... | ..... |
| Valladolid a Med. de Rioseco. | ..... | ..... | .... |
| Madrid, Cáceres, Port., serie 1.ª. | ..... | 104'50 | 105'00 |
| — — — 2.ª. | ..... | .. .. | ..... |
| — — — 3.ª. | ..... | 95'75 | 96'25 |
| — tots els cent. impars. | ..... | ..... | ..... |
| Basc-Asturià, 1.ª hipoteca .... | ..... | ..... | ..... |
| — 2.ª — .... | .... | 104'50 | 105'00 |
| Cariñena a Saragossa..... | ..... | ... . | ..... |
| Olot a Girona..... | ..... | 94'50 | 95'00 |
| Companyia General Tramvies. | ..... | 97'00 | 97'50 |
| — An. Tr. Bar. Ens. G. | ..... | ..... | ..... |
| — Tr. Bar. S. A. y ext.. | ..... | 96'00 | 96'50 |
| — Barc. Elec. (juliol) .. | ..... | 101'50 | 102'00 |
| — — (abril).... | ..... | 94'50 | 95'00 |
| Companyia Transatlántica .... | ..... | 94'75 | 95'00 |
| Canal d'Urgell..... | 89'50 | ..... | .. .. |
| Soc. Gen. Aigües Barc. (juliol). | ..... | 77'00 | 77'50 |
| — — — (abril). | .... | 94'00 | 94'50 |
| Comp. Gen. Tab. de Filipines. | .... | 101'00 | 101'50 |
| General Sucrera d'Espanya... | ..... | 89'00 | 89'75 |
| Comp. Asfalts Asland..... | ..... | ..... | ..... |
| — — preferents | .... | 94'00 | 94'25 |
| Port de Barcelona, emp. 1905. | 104'85 | ..... | ..... |
| Port de Tarragona..... ... | ..... | 101'65 | 102'15 |
| Bonos pref.—Comp. reg. Ebre. | ..... | 92'00 | 92'50 |
| Foment Obres y Construc.... | ..... | 98'25 | 98'75 |
| Comp. Cotxes y Automóbils.. | ..... | 98'00 | 99'00 |
| Siemens Schuckert, Ind. Elec. | ..... | 98'75 | 99'25 |
| Societat Valenciana Elec ..... | ..... | 101'75 | 102'25 |
| Navegació y Industria..... | ..... | 93'00 | 93'50 |
| Societat Carbons de Berga ... | ..... | 95'00 | 96'50 |

**Accions fi de mes**

| | Oper. | Cada acció ptes. | |
|---|---|---|---|
| F. C. Nord d'Espanya..... | 479'75 | 480'00 | 480'25 |
| — Madrid a Sarag y Alac.. | 472'00 | 471'50 | 471'75 |

QUEDA

| | Oper. | Diner | Paper |
|---|---|---|---|
| Banc Hispano Colonial ..... | ..... | .... | .... |
| — Prestams y Descomptes.. | .... | ..... | ..... |
| Catalana General de Crèdit... | 67'50 | ..... | ..... |
| Societat de Crèdit Mercantil... | ..... | ..... | .... |
| F. C. Med. a Zam. y Or. a Vigo. | 20'55 | 20'55 | 20'60 |
| Comp. Reial Canalisació Ebre. | ..... | 38'00 | 39'00 |
| Ferrocarrils Andalusos ..... | 62'75 | ..... | ..... |

### BORSI Y CANVIS

*Informació de la casa* FILLS DE F. MAS SARDÁ, *Rambla del Mitg, 22.*

**Borsí del matí**

| | Obre | Tanca |
|---|---|---|
| Interior. fi de mes..... | 84'82 | 84'70 |
| Alacants, ídem..... | 94'35 | 94'40 |
| Nords, ídem..... | 96'10 | 96'00 |

**Borsí de la tarde**

| | Obre | Tanca |
|---|---|---|
| Interior, fi de mes..... | 84'78 | 84'82 |
| Alacants, ídem..... | 94'30 | 94'30 |
| Nords, ídem..... | 95'95 | 95'95 |
| Orenses, ídem..... | .... . | 20'50 |

**Canvis de moneda**

| | | |
|---|---|---|
| Alfons ..... | 7'30 p. 100 | |
| Isabel..... | 10'30 | — |
| Unses..... | 7'40 | — |
| Or de quatre durus..... | 6'90 | — |
| Or de un y dos durus..... | 5'30 | — |
| Dollars..... | 10'30 | — |
| Lliures esterlines..... | 26'99 | ptes. |
| Francs..... | 7'45 p. 100 | |
| Marcs..... ... | 132'50 | — |

## *Plassa de Barcelona*

**COTONS**

*Informació de la casa* A. GABARRÓ GARCÍA.

La declaració de la vaga minera anglesa ha colocat tots els factors propris del mercat cotoner a segon terme.

Mentres aquest conflicte estigui pendent, la marxa dels mercats cotoners estara subjecte a impressions de cada moment, agenes en sí a l'article, però afectantlo per la repercusió que la vaga ha d'exercir en tots els rams de la vida industrial.

Essent aquest el cas, es inútil indicar fets secondaris o buscar arguments que, no tenint importancia relativa, la perden davant de l'inseguretat que'l mercat revesteix en les circumstancies actuals.

De moment les impressions són pessimistes.

LIVERPOOL, 2 de mars

| | Obre | Tanca |
|---|---|---|
| Disponible ..... | .... | 5'89 |
| Mars-Abril..... | .... | 5'65 |
| Maig-Juny..... | .... | 5'67 |
| Juliol-Agost..... | .... | 5'67 |
| Octubre-Novembre..... | .... | 5'60 |
| Vendes de la setmana..... | 42,000 balas. | |
| — — anterior.... | 48,000 — | |

**CAFES Y SUCRES**

*Informació de la casa* EMILI GAISSERT Y C.ª, *carrer Princesa, 67.*

HAVRE, 4 de mars

| Café (good average) | Obre | Tanca |
|---|---|---|
| Mars..... | 83'73 | 83'75 |
| Maig ..... | 81'50 | 81'50 |
| Juliol..... | 80'75 | 80'75 |
| Setembre ..... | 80'75 | 80'75 |
| Sostingut. | | |

PARÍS, 4 de mars

| Sucre (núm. 3) | Obre | Tanca |
|---|---|---|
| Mars..... | 49'37 | 49'25 |
| Juliol-Agost..... | 50'37 | 50'25 |
| 4 Octubre..... | 36'62 | 36'75 |
| Calma. | | |

HAMBURG, 4 de mars

| Sucre (Base 88 per 100) | Obre | Tanca |
|---|---|---|
| Mars..... | 15'62 | .... |
| Maig..... | 15'30 | ..... |
| Agost ..... | 15'90 | ..... |
| Octubre-Desembre..... | 11'60 | ..... |
| Sostingut. | | |

LONDRES, 4 de mars

| Sucre (Base 88 per 100) | Obre | Tanca |
|---|---|---|
| Octubre-Desembre..... | 11 6 3/4 | 15 4 3/4 |
| Agost ..... | 15 6 3/4 | 11 4 1/2 |
| Fluix. | | |

**LLANA**

HAVRE, 4 de mars

| Buenos Aires | Obre | Tanca |
|---|---|---|
| Maig..... | 166'50 | 167'00 |
| Setembre ..... | 166'00 | 166'00 |
| Calma. | | |

**PEBRE**

HAVRE, 4 de mars

| Tellicherry | Obre | Tanca |
|---|---|---|
| Mars ..... | 64'75 | .... |
| Maig ..... | 65'75 | .... |
| Juliol..... | 66'25 | .... |
| Setembre ..... | 67'00 | .... |
| Desembre..... | 67'75 | .... |
| Calma. | | |

**OLIS D'OLIVA**

*Informació de la casa* J. RAMÓS.

*Dia 5 de mars*

Els 100 kilos, fóra consumo

| | | | |
|---|---|---|---|
| Andalús, nou..... | de 91'50 a 100'00 | pessetes | |
| Tortosa..... | de 120'00 a 135'00 | — | |
| Borges ..... | de 125'00 a 139'00 | — | |
| Baix Aragó..... | de 130'00 a 145'00 | — | |
| Estació del Bogatell: | Arribades ..... | 7 vagons | |
| — — | Existencia..... | 27 | — |

**OLIS REFINATS**

En caixes de 6 bidons de 5 litros

| | | | |
|---|---|---|---|
| Regàs, extraverge ..... | 7'50 | pessetes cada un | |
| — superfi. ..... | 6'50 | — | — |
| La Trompeta..... | 5'50 | — | — |

## *Informació marítima*

MOVIMENT DEL PORT

ENTRADES

De Marsella, vapor «Denia», amb càrrega general y passatge.

De Mahó, vapor correu «Monte Toro», amb càrrega general y passatge.

De Swansea, vapor rus «Lapponia», amb carbó mineral a l'orde.

De Gijón, vapor «Elorrio», amb carbó a l'orde.

De Reicciavice y escales, vapor noruec «Modesta», amb bacallà a l'orde.

De Palma, vapor correu «Rey Jaime I», amb càrrega general y passatge.

Imprempta y estereotipia, Fortuny, 2 ter.


# Descobriment sensacional

CURACIÓ DE LES MALALTIES DE LA PELL Y TAMBE DE LES LLAGUES DE LES CAMES

*La pell - Mals de les cames*

ABANS DE LA CURACIÓ

DESPRÉS DE 15 DIES DE TRACTAMENT

Havem senyalat als lectors d'aquest periòdic el descobriment sensacional del senyor RICHELET, apotecari y químic a Sedàn (Fransa), en lo que toca a les malalties de la pell. Heusaquí la llista d'aquestes malalties que han estat curades després d'alguns dies per aquest tractament meravellós.

*Eczema, brians, impetigos, acnes, sarpullidos, prurigos*, rojors, sarpullidos tarinàceos, sycosis de la barba, *picors, varices, llagues varicoses y eczemes varicoses de les cames; malalties sifilítiques.*

Aquest meravellós tractament exerceix sa acció tant sobre'l lloc ont se localisa'l mal, com sobre la sang, que després d'alguns dies, se troba transformada y purificada.

Tots els assaigs han tingut bon èxit, y no ha sobrevingut jamai una recaiguda després de la curació.

El preu del tractament és proporcionat a totes les condicions de la fortuna. (Hi ha també un tractament pera nois de tres fins a setze anys.)

El senyor RICHELET acaba d'instalar dipòsits a totes les farmacies y drogueries d'Espanya.

Un follet, en llengua castellana, tractant de les malalties de la pell serà enviat gratuitament pels dipositaris a totes les persones que'l demanin.

Pera obtenir també gratuitament aquest follet n'hi ha prou ab dirigirse

AL SR. L. RICHELET, 13, RUE GAMBETTA, SEDAN (FRANSA

BARCELONA.—SENYORS VICENS FERRER y C.ª, Comers, 60; farmacia y drogueria y la seva sucursal.—SENYORS FILLS DE J. VIDAL Y RIBAS, Moncada, 21, farmacia y drogueria y les seves sucursals.—DOCTOR ANDREU, Rambla de Catalunya, 66, farmacia. — SENYORS URIACH Y C.ª, Moncada, 20, drogueria; SENYORS RIUDOR Y PARÉS, Porta de l'Angel, 14, drogueria.—D. JOSEP SEGALÁ ESTALELLA, Rambla de les Flors, 4, farmacia, (Centre d'específics) —D. VILADOT, farmacèutic.—D. ANTONI SERRA, farmacèutic.

## MOBLES DE A. DIRAT

EXPOSICIÓ PERMANENT. — DORMITORIS, MENJADORS, SALONS DESPAIG. — ESPECIALITAT EN ELS D'ESTIL ANGLÉS. — Mendizábal, 28 y 30, y Sant Pau, 50, 52 y 54

**DINER** en 1.ª hipoteca y sobre valors, desde'l 3 per 100 anyal, en lletres, proprietaris, industrials y comerciants, desde'l 1[2 per 100 al mes.

**DINER** en 2.ª hipoteca, usdefruits y parts indivises, y sobre genres, pianos, carruatges y tota garantia que convingui. Rambla de Santa Mònica, 4, entressol.

**SE COMPRA** mobles, pianos, caixes de capdals y objectes. Passatge Pont de la Parra, 6 (Reforma).

**60 ANYS DE GRAN ÉXIT**

**EL IOU ELIXIR REGENERADOR**

Preparat per B. PIERRE, perfumista

Es l'únic y veritable que detura immediatament la caiguda dels cabells.

No es un tint, sinó que conserva y fortifica els cabells.

Es el millor remei pera destruir la caspa.

Usis l'elixir quan els cabells comensen a caure.

Usis l'elixir pera obtenir un creixement abundant.

Aquest cèlebre ELIXIR REGENERADOR no es un de tants procediments que deuen la vida al xarlatanisme, al luxe de cartells.

Preu: TRÈS PESSETES frasc.

De venda a les perfumeries y drogueries y a Madrid, Carme, 2, perfumeria.

Dipòsit principal: Rambla del Mitg, 14. Perfumeria de Baltasar.

*(Davant el carrer de Ferrán)*

**USIN LA REINA DE LES TINTURES**

DE B. PIERRE

*Perfumista de París*

La vegetal progressiva dona tots els colors. A les sis o vuit aplicacions agafa el cabell el color natural. No taca la roba. Preu: 4 pessetes frasc.

INSTANTÁNIES: castany, negre y castany obscur, 4 pessetes capsa pera la barba y pera el cap, 6.

De venda: Rambla del Mitg, 14. Perfumeria de P. Baltasar.

Successor de l'antig establiment de RENAUD GERMAIN, Rambla del Mitg, número 14, perfumeria.

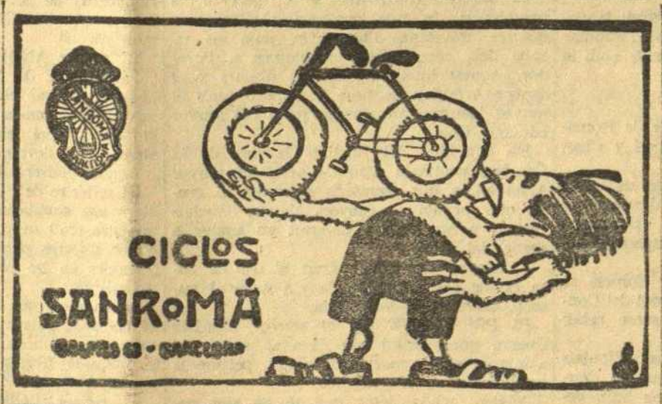


**Torns y eines de precisió**

*pera mecànica y rellotgeria*

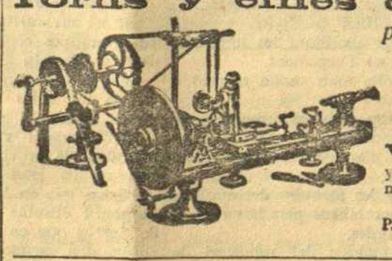

**Torns pera aficionats**

*REPRESENTANT* dels torns y útils de precisió Wolf, Jhan & C.ª y de les acreditades mes suisses marca *Matthey*

*Francisco Layrot*

P. MADOZ, NÚM. 1, PRINCIPAL

# FORA PÈL MOIXÍ

ELS POLVOS COSMÉTICS DE FRANC treuen en pocs minuts el pèl de qualsevol part del cós, mata ses arrels y no torna a sortir. No irrita'l cutis. Aquest depilatori es utilissim a les senyores que tinguin pèl moixi (vello) a la cara y brassos, pera que aixi puguin destruirlo. UN POT, 2'50 ptes. — S'envia certificat per correus si per endavant se reben 3'50 ptes. en LLIURANSA de Giro Mutu o segells de correu.

**Farmacia Borrell**

COMTE DE L'ASSALT (CARRER NOU), NÚMERO 52. - BARCELONA

**Vol pahir bé?** Prengui després dels menjars una copeta de

**Digestiu CUIXART**

Dipòsit: Arc del Teatro, 21. - Barcelona

## BIBLIOTECA CLÁSSICA CATALANA

Editor - impressor ARTUR SUÁREZ || 34, Universitat, 34 BARCELONA

# GRAN CUPÓ REGAL

En virtut d'un conveni entre EL POBLE CATALÁ y la Biblioteca Clàssica Catalana s'entregaran al portador d'aquest cupó les obres següents:

| | | |
|---|---|---|
| Historia de Catalunya, den Bofarull, traducció catalana, trenta tomos.. | 15 | volums |
| Crònica o comentaris del rei en Jaume I, feta y escrita per ell mateix en sa llengua natural | 1 | » |
| Els Almogàvers, F. de Moncada. Expedició de catalans y aragonesos.. | 1 | » |
| Crestomatia de la Llengua Catalana. Prosa y vers. Desde'l IX sigle al XIX, per Antoni Bulbena | 2 | » |
| Les obres del valerós cavaller y elegantíssim poeta Ausias March | 1 | » |
| Literatura Catalana | 1 | » |
| Tomos revistes | 3 | » |
| Total..... | 24 | volums |

Totes aquestes obres van ricament enquadernades, essent una veritable joia, indispensable en tota biblioteca.

El seu preu es de 135 pessetes, però presentant aquest cupó se reduirà a 115 pessetes y, además, se concedirà el pagament a plassos mensuals de «cinc pessetes», entregantse tota l'obra al firmar la pòlissa de compra.

# Esqueles mortuories

SE REBEN

A l'Administració fins a les deu de la nit

A l'Imprempta fins a les tres de la matinada

PREUS Y TAMANY, SEGONS CATALEG

# FENOL COMELERAN

Es el millor desinfectant, antiepidèmic, antihemorràgic, cauterizador e insecticida. El preservatiu més eficas del **CÓLERA - TIFUS - VEROLA, ETC.** Cura tot seguit les cremadures, ferides, panallons, clivelles, sarna, brians, picadures, mossegades, mal de caixal, etc. Vègis el llibret que acompanya a cada frasc. Se ven a totesles farmacies y drogueries. **Dipósit Central: J. Uriach y C.ª Moncada, 20. Barna.**